

Invitasjon til åpen innovasjonskonkurranse:

Stedsidentitet som utgangspunkt for fremtidens bolig- og næringsmodeller

1 Innbydelse til innovasjonskonkurranse

Innovasjonskonkurransen arrangeres av Vang kommune i samarbeid med Design og Arkitektur Norge (DOGA) og Nordic Edge.

Hovedutfordringen fra Vang er å dra nytte av kommunens særegne kvaliteter i sentrumsutviklingen. Målet er å skape et levende og attraktivt sentrum der både innbyggere, næringsliv og besøkende får dekket behov, og som i tillegg avspeiler Vangs identitet. Den som klarer å komme på banen med en realistisk og innovativ plan på riktig utvikling av boliger, næringsvirksomhet og møteplasser som dekker disse behovene stiller sterkt i denne konkurransen.

Innovasjonskonkurransen er en del av Gnist-programmet, et virkemiddel for distriktskommuner som vil utforske nye metoder og samarbeidsmodeller for å fremme utviklingen av fremtidens attraktive, bærekraftige og tilpasningsdyktige lokalsamfunn. Gnist-programmet tar utgangspunkt i konkrete utfordringer knyttet til steds- og næringsutvikling, og tilbyr utvalgte kommuner hjelp og kompetanse for å legge til rette for en prosess som bidrar til utviklingen av innovative konsepter og løsninger med utgangspunkt i lokale forutsetninger og behov, og som i tillegg har overføringsverdi til andre kommuner nasjonalt og internasjonalt.

Innovasjonskonkurransen skal fremme oppnåelse av prinsippene og målbildene i [Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn](#).

Gnist-programmet er et samarbeid mellom DOGA, Nordic Edge, Distriktsenteret, Innovasjon Norge, Siva, Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP), KS, Loft4 og Urban Space Lab. Norconsult er engasjert til å drive følgeforskning og metodeutvikling for å bidra til kompetansebygging og skalering. Følgeforskningen finansieres av DOGA, Distriktsenteret samt fylkeskommunene Innlandet, Rogaland og Troms og Finnmark.

1.1 Kontaktopplysninger

Ingeborg Lunde, prosjektleder, Vang kommune
E-post: Ingeborg.lunde@vang.kommune.no
Tel: 61 36 94 85 / 992 30 305
Besøksadresse: Tyinvegen 5161, 2975 Vang i Valdres

1.2 Informasjon om kommunen

Vang kommune øverst i Valdres er en moderne fjellbygd der landbruk, teknologi og kultur blomstrar side om side. Kommunen har jobbet aktivt med utvikling, nyskaping og attraktivitet siden 2011 gjennom et tett samarbeid med bygdeutviklingsforetaket Innovasjon SA. En flaskehals i arbeidet for å stabilisere og øke folketallet er tilgangen på et variert utvalg boliger. Per 2020 er det jobbet aktivt over flere år med å få gårder og småbruk ut på markedet (prosjekt Huga på gard). Samtidig har både kommunen og flere private aktører lagt godt til rette for bygging av eneboliger både rundt sentrum og andre steder i kommunen, med god utbyggingstakt som resultat. Det vi nå mangler er lett-bodde enheter i Vang sentrum for både salg og utleie der basistjenestene i hverdagen er i gåavstand fra boligen. (referanse Bustadpolitisk plan 2019-2028 Vang kommune).

Vang har vært et knutepunkt med viktig ferdselsåre mellom øst og vest, historisk er dette et stoppested med skysstasjon og hotell. Med E16 som går gjennom bygda er dette fortsatt et kjennetegn for sentrum i dag. Vang sentrum kan også kobles mot vandreruta Kongevegen over Filefjell og DNT si stølsrute. I Vang ligger 90% av arealet over tregrensa, innbyggerne i Vang har tidlig lært seg å bruke de ressursene som finnes og ha flere ben å stå på (mangesyssleri). Små gårder med store muligheter. Tilpassa oss vind (det kan blåse mye i Vang og Vang sentrum) og vær og vant til uforutsigbarhet - gjør oss fleksible og vi evner å hive oss rundt. I dag har vi et gründermiljø som kan være et resultat av dette. Nytableringer innen næringer og boligutvikling er en del av Vang og det er tradisjon for å få til noe. Vi har gode forbilder i kommunen med suksesshistorier og et ønske om å bidra. Lengst vest oppunder fjella, med god kobling mot Vestlandet har vi hatt gjennomfart og handel mellom øst/vest - det har gjort noe med vangsgjeldingen. Vangsgjeldingen er åpen, entusiastisk og initiativrik. Naturen spiller en viktig rolle med fantastisk utsikt og naturopplevelser, men også den roen og tilhørigheten det skaper. Kommunen har rett i underkant av 1600 innbyggere som deler på 1505 kvadratkilometer. Eksisterende sentrum i Vang strekker seg over tre kilometer fra Vang barne- og ungdomsskule til Mjøsvang, der en strekning på 800 meter fra Coop Fjellvang/Tindulf (Tyinvegen 5120) til Sommerhotellet (Tyinvegen 5201) er definert som satsingsområde. Det er ellers et

grendesentrum i Ryfoss i god utvikling og et grende- og turistsentrum på Tyinkrysset som de to andre definerte sentrumsområdene i Vang.

Vang sentrum i dag består av: Matbutikk, leiligheter, hyttebutikk, barnehage, BUA, kirke, sykehjem, aldersboliger, kommunehus, asylmottak, legekontor, bibliotek, frivilligsentral, kontorfellesskap, vedfyrt badstue, lekeområde, tannlegekontor, bank, kroppsterapi, Sommerhotellet, næringslokale. I det utvidede Vang sentrum er det gamle boligfelt, kommende boligfelt, gardsbruk, frittstående boliger, barne- og ungdomsskole, idrettshall med svømmebasseng og klatrehall, camping, kro, sykkelpark, fotballbane og bensinstasjon/handel.

1.3 Informasjon om prosjektet

Bakgrunnen for deltakelse i Gnist-programmet er at kommunen er motivert for å bruke sine ressurser smartest mulig for å dekke egne behov og samtidig spille opp private aktører til å bidra inn i utviklingen av et attraktivt sentrum. Gjennom Gnist ønsker kommunen hjelp til å finne de smarte og innovative samarbeidsformene som skapar engasjement, nye boformer og næringssamarbeid/modeller som resulterer i konkret utbygging. Målet er å skape et levende sentrum med boliger, næringsaktører og uformelle møteplasser. Dette sentrumet bør speile Vang sin identitet på en god måte enten dette handler om natur, kultur, friluftsliv, lokalmat, møteplasser, integrering, informasjon eller andre ting. Sentrum skal gå fra å være en plass man kjører forbi til å bli det naturlige stedet å stoppe for besökende og oppholde seg for fastboende. Å få det beste ut av eksisterende bygningsmasse og ellers sørge for en bærekraftig og klimasmart utvikling av sentrum ligger som en grunnforutsetning i prosjektet.

For at Vang som kommune skal lykkes ser vi det som avgjørende å lykkes i sentrum. Målet er en riktig utbygging i sentrum der private aktører og kommunen spiller hverandre gode.

Kommunen ønsker et tverrfaglig team som kan tenke nytt rundt innovative løsninger for bolig- og næringssmodeller med utgangspunkt i Vangs identitet.

Signalene fra de første rundene med innbyggerinvolvering er også at natur og uformelle møteplasser er to viktige verdier ved Vang som man ønsker skal gjenspeiles i utviklingen av sentrum.

Kommunen er i prosess med detaljregulering av et område i Vang sentrum (PlanID 2020003 *Klukkarhaugen*) der det ligger godt til rette for både bolig- og næringutsvikling. Detaljreguleringen er ventet sluttbehandlet senest september 2021. Se vedlagt planinitiativ, planavgrensning og varslingsbrev. Detaljreguleringa tar utgangspunkt i områdeplan for Vang sentrum vedtatt desember 2018, planID 2017001. Se vedlagt plankart og bestemmelser.

Hovedmål: Skape et levende sentrum

Delmål: Etablering av næring og boliger i sentrum

Målgruppe bolig: Unge, småbarnsfamilier, eldre, bosatte flyktninger og andre som er interessert i alternative boformer tett på sentrumstilbud i en distriktskommune.

Målgruppe næring: Nye og allerede etablerte aktører innen f.eks. lokalmat, kulturaktører, kafe, reiseliv, nisjebedrifter, handel, service, kontorfellesskap og andre.

Målgruppe møteplass: Alle grupper vangsgjeldinger, hyttevangsgjeldinger og vegfarende.

Vang kommune har gjennomført et fremtidsverksted med formålet å kartlegge reelle behov og ønsker hos befolkningen. I verkstedet var innbyggere, boligutviklere, lokalt næringsliv og kommunalt ansatte representert. Utfallet av fremtidsverkstedet kan kort oppsummeres i tre punkter: møteplasser, lokal handel og gjenbruk: <https://docs.google.com/document/d/1p3gJ6BkVCXcFc--qRJpukPuxw-qTzPkMbzKyNqrGWBE/edit?usp=sharing>

1.4 Fremdrift og prosess

25.03.2021 inviterer vi til en innovasjonskonkurranse i 2 deler. Del 1 er åpen for alle (bedrifter, enkeltpersonforetak, startups, sosiale entreprenører og frivillige organisasjoner) med nyskapende, kreative og spennende ideer og konsepter. Leveringsfrist er 07.06.2021.

Blant innsendte forslag utser juryen 2 finalister som kvalifiserer seg for del 2, som altså bare er åpen for utvalgte finalister. Finalistene videreutvikler konseptene basert på innspill fra juryen, kommunen, fylkeskommunen og innbyggere. I del 2 vil det være økt fokus på finansiering og realisering. I tillegg skal teamet inkludere representanter med design- og/eller arkitekturkompetanse. Leveringsfrist for del 2 er 06.09.2021.

Vinneren offentliggjøres på Nordic Edge Expo i september 2021.

2 Innovasjonskonkurranse del 1: åpen konkurranse

For innovasjonskonkurransen er det formulert følgende problemstillinger som Vang kommune inviterer næringslivsaktører og andre relevante aktører til å være med på å løse:

- Hvordan kan man løse boformer i sentrum på en innovativ, bærekraftig, attraktiv og gjennomførbar måte?
- Hvordan kan sentrumsutviklingen bygge på stedsidentitet og særegne kvaliteter?
- Hvordan er sammensetningen av boliger, næringsaktører og uformelle møteplasser i framtidens Vang sentrum?
- Hvilke konkrete aktører kan eller bør involveres i ønsket utvikling av Vang sentrum, og hvilken rolle ønsker man at Vang kommune skal ha i denne helheten?
- Etter hvilken modell bør disse aktørene organisere seg for best sjanse til realisering?
- Hvordan kan løsningsforslag og samarbeidsmodeller fra innovasjonskonkurransen i Vang fungere som modell og inspirasjon for andre kommuner i sammenlignbar situasjon?

I del 1 av innovasjonskonkurransen inviteres det til åpen prekvalifisering av tverrfaglige team. Alle kan sende inn forslag: bedrifter, enkeltpersonforetak, startups, sosiale entreprenører og frivillige organisasjoner. Hensikten er å finne aktører som fremviser god forståelse for oppgaven. Etter leveringsfristen 07.06.2021 velger juryen ut 2 finalister som kvalifiserer seg for del 2.

2.1 Premisser

Forslagene skal fremme oppnåelse av prinsippene og målbildene i Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Vang sentrum defineres her som arealet innenfor planavgrensingen for områdeplan Vang sentrum, planID 2017001.

2.2 Leveranser

- Skriftlig beskrivelse av oppgaveforståelse/forslag.
- Vedlegg: Kort beskrivelse av deltakere, inkl. faglig sammensetning og organisering. CV og referanseprosjekter for forslagstiller/teamet.

Total leveranse: Maks. 3.000 ord + vedlegg som beskrevet

Leveringsfrist: 07.06.2021 kl.12.00 CET

Leveringsadresse: Ingeborg.lunde@vang.kommune.no
(emnefeltet merkes med «Innovasjonskonkurranse»)

2.3 Vurderingskriterier

- **Forståelse for oppgaven.** Forslaget bør ta utgangspunkt i lokale fortrinn, premisser og behov.
- **Innovasjon.** Forslaget skal være innovativt og nyskapende.
- **Sammensetning av kompetanse.** Teamet skal være tverrfaglig.
- **Gjennomføring.** Forslaget skal være realistisk med hensyn til realisering og finansiering.
- **Lokal verdiskapning.** Forslaget skal fremme utviklingen av et mer attraktivt og bærekraftig lokalsamfunn, næringsutvikling og god stedsutvikling.
- **Inkludering og brukerbehov.** Forslaget skal gjenspeile behov til innbyggere/brukere.
- **Overføringsverdi.** Forslaget skal ha potensiale for skalering nasjonalt og internasjonalt.

2.4 Jury

Juryen er satt sammen av DOGA og Nordic Edge, og suppleres med to representanter fra Vang kommune samt én representant fra Innlandet fylkeskommune.

- Mona Handeland, Distriktsenteret
- Sølve Fauskevåg, Innovasjon Norge
- Anne Romsaas, KS
- Tina Rebecca Hov-Gylthe, Forskningsrådet
- Randi Torvik, Siva
- Siri Holmboe Høibo, DOGA
- Vang kommune
- Vang kommune
- Innlandet fylkeskommune

I tillegg har kommunen etablert et innbyggerpanel med representanter fra forhåndsdefinerte målgrupper. Innbyggerpanelet fungerer som en ressursgruppe for prosjektet videre. De får innsyn i prosjektet og kan komme med innspill underveis i prosessen fram til vinneren er kåret.

3 Innovasjonskonkurranse del 2: utvalgte finalister

Del 2 i innovasjonskonkurransen er kun åpen for utvalgte finalister fra del 1. Finalistene videreutvikler forslagene basert på innspill fra juryen, kommunen, fylkeskommunen og innbyggerjuryen.
Leveringsfrist i del 2 er 06.09.21. Vinneren offentliggøres på Nordic Edge Expo i september 2021.

3.1 Premisser

I del 2 skal teamet inkludere representanter med design- og/eller arkitekturkompetanse.

3.2 Leveranse

I del 2 leveres endelige forslag.

Total leveranse: Maks. 8.000 ord + maks. 5 vedlegg med tegningsmateriale

Leveringsfrist: 06.09.2021

Leveringsadresse: Ingeborg.lunde@vang.kommune.no
(emnefeltet merkes med «Innovasjonskonkurranse»)

4 Premiering og rettigheter

Finalistene som går videre til del 2 av konkurransen premieres med 150.000 NOK for videreutvikling av konsepter/forslag. Vang kommune inviterer de endelige vinnerne av innovasjonskonkurransen med til konseptutvikling med henblikk på realisering. Også andre andre team kan bli aktuelle for ytterligere dialog.

Videre får deltakerne i innovasjonskonkurransen mulighet for å:

- utforske nye samarbeids- og forretningsmodeller og partnerskap
- arbeide med komplekse problemstillinger som krever tverrfaglige løsninger
- inngå dialog med kommunene i en tidlig fase
- gå i front for smart og bærekraftig steds- og næringsutvikling
- oppnå både nasjonal og internasjonal synlighet og omtale

Deltakerne aksepterer at eierne av konkurransen kan bruke det innleverte materialet, herunder også i digitalt format, til kommunikasjon relatert til konkurransen og til videre utvikling av prosjektet.

5 Muligheter for videre oppdrag

Vinnerne inviteres med til videre konseptutvikling og samarbeid med mål om realisering.

Vang kommune forbeholder seg retten til å ikke gå videre med vinnerbidraget, samt å avlyse del 2 av konkurransen dersom ingen søknader i del 1 anses relevante.

6 Vedlegg

Bustadpolitisk plan 2019-2028 Vang kommune

Varslingsbrev om igangsatt planarbeid detaljregulering Klukkarhaugen, planID 2020003
Foreløpig planavgrensing detaljregulering Klukkarhaugen, planID 2020003
Planinitiativ detaljregulering Klukkarhaugen, planID2020003

Områdeplan Vang sentrum, planID 2017001_plankart
Områdeplan Vang sentrum, planID2017001_bestemmelser

Fremtidsverksted sammen med innbyggere

[Nasjonale forventinger til kommunal og regional planlegging.](#)
[Veileder om Aldersvennlig stedsutvikling.](#)
[Strategi for urbant landbruk: Dyrk byer og tettsteder.](#)

BUSTADPOLITISK PLAN

2019-2028

Vang kommune
- vilt og vakkert

Innhald

.....	2
1 Innleiing	5
1.1 Bakgrunn for planarbeidet	5
1.2 Organisering av arbeidet med bustadpolitisk plan	6
2 Dagens situasjon og framtidig bustadbehov i Vang kommune.....	8
Universell utforming og tilgjenge for alle.....	8
2.1 Folketal i Vang i dag og folketalsframskriving i løpet av planperioden, fordeling på alder	9
2.2 Kartlegging og prognosar for behov for bustader i Vang kommune.....	9
Leigemarknaden i kommunen.....	10
2.2.1 Bustader til kommunalt tilsette.....	10
2.2.2 Bustader til andre som flytter til kommunen for å jobbe og bu	11
2.2.3 Bustader til «yngre eldre»	12
2.2.4 Bustader til vanskeligstilte og andre med særskilde behov	12
2.3 Kommunale bustader	12
2.3.1 Husleige	13
2.3.2 Organisering og tildeling	13
2.3.3 Vedlikehald og renovering.....	13
2.3.4 Økonomi kommunale bustader.....	14
2.4 Reguleringsplanar og arealdelen i kommuneplanen.....	14
2.5 Finansiering og lånearrangementar for både private og kommunale	15
byggħerrar	15
Vang kommune	15
3 Bustadsosialt arbeid	16
Bustadsosiale verkemiddel frå Husbanken	16
Bustadsosiale verkemiddel frå kommunen	17
3.1 Målgrupper og utfordringar	18
3.1.1 Vanskligstilte.....	18
3.1.2 Flyktningar	18
3.1.3 Personar i låginntektshushald	18
Åleinebuande / ein-personhushald	19
3.1.5 Eldre.....	19
3.1.6 Personar med nedsett funksjonsevne.....	19
3.1.7 Personar med psykiske lidinger og/eller rusproblematikk.....	20
3.1.8 Personar i etableringsfase	20
4 Bustadpolitiske målsetjingar	21

Kommunen sitt bustadsosiale arbeid.....	22
5 Tiltak og oppgåver til oppfølging.....	23
Vedlegg og kjelder	24

1 Innleiing

Visjon

Vang kommune skal vera ein god kommune å bu og vekse opp i, med gode tenestetilbod og aktive lokalsamfunn der kultur, nærliek, tradisjonar, mangfald og samarbeid står i fokus. Innbyggjarar og tilreisande skal oppleve trivsel og ei kjensle av å høyre til. Vi skal vera aktive i høve til endringar i samfunnet, ta grep om eiga utvikling og ha tru på framtida.

Vang kommune, Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Bustadpolitisk plan for Vang kommune 2009-2019 vart vedteken i 2009.

Planen byggjer på St.mld nr 23, 2003 - 2004 (Om Boligpolitikken) der Kommunal- og Regionaldepartementet gjorde greie for Regjeringa sine mål og visjonar for bustadpolitikken i Noreg. Regjeringa sin overordna visjon er *"Alle skal kunne bu godt og trygt"*.

Denne visjonen skal ein nå gjennom følgjande hovudmål og strategiar:

- Leggje til rette for ein velfungerande bustadmarknad
- Skaffe bustader til vanskelegstilte på bustadmarknaden
- Auke talet på miljøvennlege og universelt utforma bustader og bustadområder

Meld. St. 17 (2012-2013) Byggje-bu-leve, og tilhøyrande Nasjonal strategi for bustadsosialt arbeid Bolig for velferd (2014-2020).

I Meld.St. 17 set Regjeringa opp følgjande mål for bustad- og bygningspolitikken:

- Mål for bustadpolitikken
 - Bustader for alle i gode bumiljø
 - Trygg etablering i eigd eller leigd bustad
 - Buforhold som fremjar velferd og deltaking
- Mål for bygningspolitikken
 - Godt utforma, sikre, energieffektive og sunne bygg
 - Betre og meir effektive byggjeprosessar
 -

Meld.St 15 (2017-2018) Leve hele livet er Regjeringa si kvalitetsreform for eldre. Denne tek m.a opp etablering av eit nasjonalt program for eit aldersvenleg Noreg. Eldre skal mellom anna planlegge for eigen alderdom og eldre skal involverast meir i arbeidet med samfunnsplanlegging.

Kommuneplan for Vang kommune, Samfunnsdel 2015-2027 seier at kommunen sitt overordna mål er:

«...(å) leggje til rette for god tenesteyting, service og informasjon, med fokus på nærliek til brukarane og forvalting av felles ressursar.

Kommunen skal arbeide aktivt for gode og varierte butilbod tilpassa vekslande behov, herunder

byggjeklare bustadtomter i ulike delar av kommunen.

Kommunen skal ha eit aktivt folkehelsearbeid med fokus på aktuelle utfordringar.

Vang ynskjer å vera eit inkluderande lokalsamfunn der skilnader i høve til kjønn, etnisk tilhørsle, funksjonsnivå, utdanning og økonomi blir motverka.

Vang har som mål å halde fram som eigen kommune.»

Samfunnssdelen seier vidare: Vang kommune skal ta omsyn til folkehelseperspektivet i planlegging, utbygging og drift. Kommunen skal legge til rette for universell utforming, slik at kommunen er tilgjengeleg for alle.

Det er ein raud tråd i føringane frå 2003 og fram til i dag. Det nye er at det også blir lagt vekt på bygningspolitikk, og kunnskapen om at gode bygg også er god bustad- og helsepolitikk. God bustadplanlegging tek også omsyn til nærmiljø.

Vang kommune tek utgangspunkt i dette i denne rulleringa, og vil jobbe for å nå desse måla gjennom vår bustadpolitikk.

Bustadpolitisk plan for Vang kommune skal sikre gode og attraktive bumingjø for alle innbyggjarane i kommunen.

Planen må sjåast i samanheng med lovverk og andre planer. Dei lovpålagte pliktene kommunen har for bustadsektoren er samla i folkehelselova, plan- og bygningslova og sosialtenestelova.

1.2 Organisering av arbeidet med bustadpolitisk plan

Mandat for rulleringa av bustadpolitisk plan og arbeidet med bustadpolitikk.

Kommunestyret vedtok følgjande i samband med økonomiplanen 15.12.2017:

Funksjon 265 bustader: Bruken av avsette midlar på funksjonen blir utsett i påvente av ei nærare drøfting og sak til kommunestyret av bustadstrategi/ bustadpolitisk handlingsprogram. Det undersøkast på nytt om private kan bygge utleigebustader/ leilegheiter. Vidare skal ein sjå på det økonomiske aspektet ved drift av kommunale bustader. Det settast ned ei ressursgruppe bestående av Innovasjon, politikere (ordførar og gruppeleiaraar peikar ut representant) og representant frå planavdeling for å sørge for framdrift i boligstrategien. Det er ei målsetting at dette kjem fram for kommunestyret 22.mars. Vedteke, samråystes

I tillegg skal «Bustadpolitisk plan for Vang kommune 2009 -2019» rullerast. Ein ser det som tenleg at dette arbeidet vert samordna.

Medlemmer i ressursgruppa er:

Ordførar Vidar Eltun, Geir Kongslien (SP), Ove Martin Stende (AP), Erlend Eggen (MDG), Elisabeth Hålien (Bygdelista), Hallgrim Rogn Børhus (Innovangsjon), Håkon Berg Sundet (arealplanleggjar), Hanne-Kjersti Berge (ergoterapeut), Guro R. Kvam (HO-sjef)

Ein god bustadpolitikk og eit godt bustadtilbod er eit av hovudfundamenta for å lykkast med god næringsutvikling i ein kommune. For å nå det overordna målet om auke i innbyggjartalet i kommunen er det ei kjennsgjerning at ein må sjå bustadpolitikk og næringspolitikk i nær samanheng.

Arbeidsgruppa har hatt fleire møte, i tillegg til møter med næringsdrivande, Husbanken, Eldrerådet og Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne. Arbeidsgruppa har innhenta informasjon frå NAV sosial og Ungdomsteamet, psykisk helseteneste og miljøtenesta.

2 Dagens situasjon og framtidig bustadbehov i Vang kommune

For å gjennomføre ein bustadpolitikk som er i tråd med Regjeringa sine visjonar og samstundes tilpassa lokale tilhøve, er det viktig å sjå på løysingar som er fleksible. Ein liten kommune som Vang kan ikkje sitje med ei rekkje ulike bustader øyremerkt spesielle grupper.

Det å skaffe seg og halde på ein bustad, er fyrst og fremst eit personleg ansvar. I bustadpolitikken har både stat og kommune eit klart ansvar. Ansvaret for ein godt fungerande bustadpolitikk kviler på alle partane. Kommunen står for den praktiske gjennomføringa av bustadpolitikken. Det gjer kommunen som reguleringsstyretemakt, og gjennom å skaffe bustader til vanskelegstilte på bustadmarknaden. Kommunen har ulike roller; samfunnsutviklar, tenesteytar, tomteeigar, byggherre, kredittgjevar m.v

Menneske som har behov for tett oppfølging frå hjelpeapparatet til å meistre kvardagen og det å bu sjølvstendig i ordinære bustader må få naudsynt hjelp. Det vil difor ikkje vere mogleg å hjelpe alle i den ordinære bustadmarknaden, og ulike buformer som omsorgsbustader eller bukollektiv med bemanning vil vere ein viktig del av tenestetilbodet.

Universell utforming og tilgjenge for alle

Tilgjenge for alle befolkingsgrupper, blir ofte beskrive med omgrepene «universell utforming»:

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig». Begrepet ”universell” innebærer inkluderende og likeverdig. Universell utforming av byggverk tilsier at hoved løsningene skal være utformet slik at de kan brukes av flest mulig på en likestilt måte.

I praksis inneber universell utforming at det ikkje lenger er tilstrekkeleg med tilrettelagte løysingar for enkelte grupper. Det skal vera *ei løysing* – hovudløysninga – og den skal vera brukbar for flest mogleg. Det skal til dømes ikkje vera naudsynt å etablere eigne inngangar for rullestolbrukarar. Alle som nyttar bygget skal kunne nytte same inngang, same heis/løfteinnretning (Handlingsplan for økt tilgjengelighet, 2004-2009). Ein må også ta omsyn til plassering av lysbrytarar, stikkontakter, benkehøgde, plass under benk, plassering av skåp over benk og på bad m.m slik at det er mogleg for alle å leva mest mogleg sjølvstendig i bustaden, ikkje berre kome inn i den.

2.1 Folketal i Vang i dag og folketalsframskriving i løpet av planperioden, fordeling på alder

Framskrive folkemengde 1. januar, etter region, alder, statistikkvariabel og år		Hovudalternativet (MMMM)		
0545 Vang	0-17 år 18-49 år 50-66 år 67-79 år 80-89 år 90 år og eldre	2019	2025	2030
		309	309	298
		615	621	649
		354	364	379
		242	268	249
		64	79	124
		20	16	15
		1604	1657	1714

I folketalsframskrivingane for dei neste 10 åra ser det ut til at folketalet i Vang vil auke. Auka ser ut til å vere størst i aldersgruppa 80-89 år. Aldersgruppene 18-49 år og 50-66 år har ein jamn vekst i perioden, medan aldersgruppa 67-79 år veks litt fram til 2025, før deretter å gå attende. Det blir og færre av dei aller eldste.

Det blir difor viktig å ha bustader som er tilgjengelege for dei som ynskjer å etablira seg i Vang. Det blir også viktig å oppmøde innbyggjarane til å tenkje på tilpassing av eigen bustad slik at noverande bustad og vil fungere i alderdommen og ved ei eventuell endring i funksjonsnivå. Planlegging for eigen alderdom blir halde fram som eit verkemiddel i kvalitetsreforma «Leve hele livet» (Meld.St. 15 (2017-2018)).

2.2 Kartlegging og prognosar for behov for bustader i Vang kommune

Oppland fylkeskommune «Boligutredning» frå mars 2015 peikar på at det er prosentvis eit tilstrekkeleg tal på einebustader i fylket, og det er ei underdekking av småhus og leilegheiter.

Vang (2018)

- 728 einebustader
- 75,1% eig sin eigen bustad
- 24,9 % leiger bustad
- 47,8 % bur på landbrukseigedom (2017)
- 5,9 % bur tront (2017)
- 2,2 personar i kvart hushald.

SSB, Kommunefakta

Dette er og tilfellet i Vang kommune. Berekninga av bustadbehovet er basert på SSB sine folketalsprognosar.

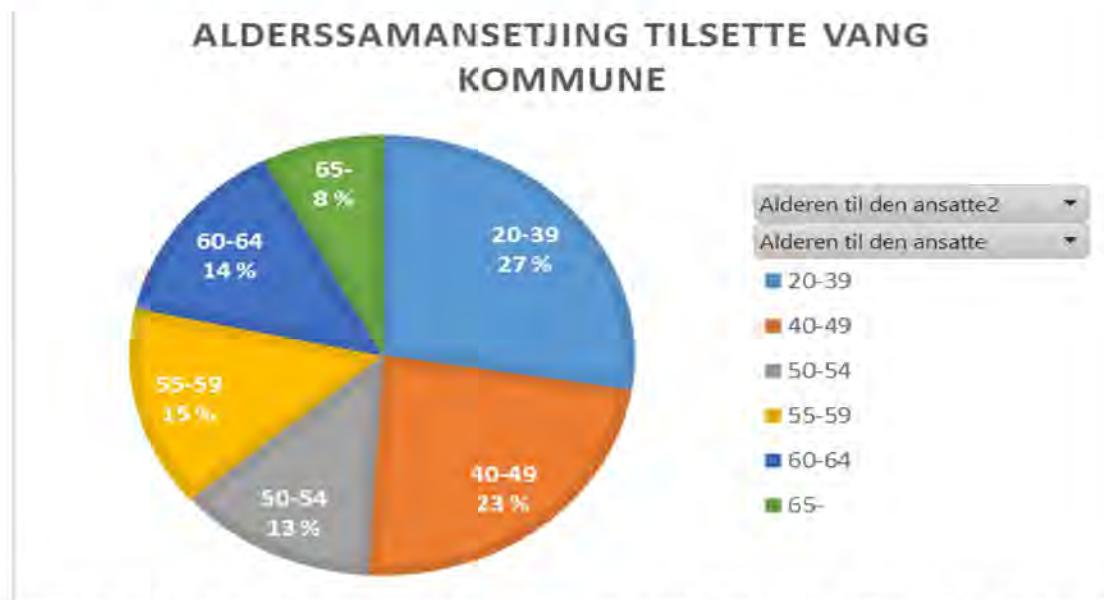
Innovangsjon har gjort fleire små og store kartleggingar av ynskje og behov knytt til ulike typer bustader i kommunen. Tendensane her er at mange er opne for å flytte innad i kommunen, frå større einebustader til mindre og meir lettstelte husvære. Det er ikkje eintydig om dei då ynskjer kjøp eller leige av ny bustad.

Leigemarknaden i kommunen

Vang kommune har om lag 10% av utleigemarknaden i kommunen. Dei leiger i hovudsak ut til tilsette i kommunen (maks leigetid 5 år) og via NAV. Det blir anslått at snautt 400 personar leiger bustad i Vang pr i dag, og det ser ut til at Vang har den største leigemarknaden i Valdres. Stor pågang på leige av kommunale bustader blir nemnt som ein faktor som hemmar moglegheit til oppussing / oppgradering av bustadane.

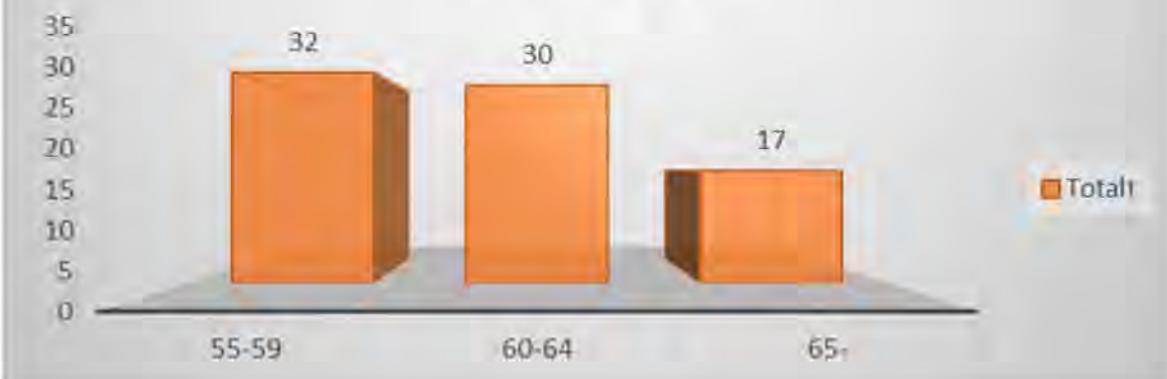
2.2.1 Bustader til kommunalt tilsette

Utskifting av kommunal arbeidsstokk neste 10 år

I 2019 er 28% av dei fast tilsette i kommunen 50 – 59 år, 21% er 60 - 69 år og 1% er 70 år.

Tilsette 55 +

Om ein ser for seg at gjennomsnittleg pensjonsalder er 65 år, vil 79 tilsette slutte pga alder innan 2030.

Dei fleste av våre tilsette bur i Vang kommune, og ein må difor gå ut frå at kommunen vil ha eit stort behov for bustader til nytilsette.

Kommunen bør ha bustader med god standard og av ulik storleik til bruk for nytilsette. Nokre av desse bør vere delvis møblerte, til bruk for tilsette i kortare vikariat, engasjement m.v.

2.2.2 Bustader til andre som flytter til kommunen for å jobbe og bu

Det er i utgangspunktet eit privat ansvar for å skaffe seg bustad. Innovasjon har gjennomført bustadundersøking i 2017 for å kartlegge kva type bustader potensielle tilflyttarar ynskjer.

Oppsummert er funna slik:

Som tilflyttar er nybygging av bustad eit stort steg, så for Vang sin attraktivitet som tilflyttingskommune lyt det vera tilgjengelege einingar på leigemarknaden.

Bustadundersøkinga gjennomført i november 2017 synte at leilegheit som del av einebustad var det aller minst attraktive for dei som ynskjer å leige. Samstundes er det her tilbodet er størst i Vang. Same undersøking syner at nærleik til barnehagetilbod og fiberinternett er dei to viktigaste kringliggjande faktorane for om ein bustad er attraktiv. I sum betyr dette at det bør vera rom for moderne utleigeeiningar i Ryfoss og Vang sentrum.

Når det kjem til sal er breidde i tilbodet nøkkelen. Kommunale- og private tomter i alle delar av kommunen gjer vegen kort frå ide til ferdig bustad. Det ser ut til å vera god økonomi i å leggje tomteutvikling over på private der det er initiativ til dette, samstundes som kommunen held fram med tomteutvikling der ein ser det er naudsynt. Den nemnte bustadundersøkinga syntet også eit stort ynskje om gard eller småbruk, noko som betyr at ein bør jobbe for framhald i «Huga på gard»-prosjektet og leggje til rette for å få tomme bruk ut på marknaden.

Innovasjon marknadsførar private bustader som er tilgjengelege for sal og utleige. Ein kan vurdere å leggje meir musklar bak å fortelje verda om butilbodet i Vang.

<https://www.vangivaldres.no/media/5370/rapport-bustadundersoeking-nov-2017.pdf>

<https://www.vangivaldres.no/media/5373/ra-data-bustadundersoeking-vang-i-valdres-november-2017-1.pdf>

2.2.3 Bustader til «yngre eldre»

Nokre yngre eldre vender seg til kommunen med ynskje om mindre / meir lettstelte husvære enn dei har i dag, m.a fordi dei vil redusere vedlikehaldsbyrden, overdra hus / gard til neste generasjon eller ynskjer å flytte til kommunen. Dei er ikkje i målgruppa for omsorgsbustader, men kan ha vanskar med å finne tilfredsstillande bustad på den private marknaden.

2.2.4 Bustader til vanskeligstilte og andre med særskilde behov

Desse blir nærmere omtala i kapittel 4. Kommunen har eit ansvar for å bistå denne gruppa med bustader. Desse bustadene kan vere både private og kommunale.

2.3 Kommunale bustader

Omsorgsbustader / bufellesskap

<i>Trygdebustader i Ryfoss</i>	<i>2 bueiningar</i>
<i>Bakkehaugen</i>	<i>3 bueiningar</i>
<i>Grindatun</i>	<i>4 bueiningar</i>
<i>Omsorgsbustad Prestegardsstigen</i>	<i>1 bueining</i>
<i>Omsorgsbustader Prestgarden (1995)</i>	<i>6 bueinigar</i>
<i>Omsorgsbustader Storplogen (2005)</i>	<i>7 bueiningar</i>
<i>Sum</i>	<i>23 bueiningar</i>

Bustader til tilsette og bustadsosiale føremål

<i>Einebustader</i>	<i>7 bueiningar</i>
<i>To-mannsbustader</i>	<i>3 (6 bueiningar)</i>
<i>Mindre husvære (1 soverom)</i>	<i>2 bueiningar</i>
<i>Hyblar</i>	<i>5 bueiningar</i>
<i>Sum</i>	<i>20 bueiningar</i>

Trygdebustadane i Ryfoss har ikkje universell utforming etter dagens standard.

Inngangspartiet, dørbreidde og dørstokkar hemmar tilgjenge for alle. Standarden er frå byggjeåret.

Omsorgsbustader Prestgarden er delvis tilrettelagt for alle. Det er utfordringar med dørstokkar og plass til større hjelpemiddel. Nokre av bustadane er pussa opp dei siste åra, men det er ikkje gjort renovering eller standardheving. Standard er frå byggjeår.

Omsorgsbustader Storplogen er best tilrettelagt av omsorgsbustadane. Her er det få dørstokkar og betre plass til større hjelpemiddel.

Bakkehaugen er delvis tilrettelagt for alle. Det er nokre dørstokkar, og plassutfordringar på bad, samt plass til større hjelpemidlar.

Grindatun er ikkje tilrettelagt for alle. Det er ikkje heis til bueiningar i 2. etasje, dørstokkar, smale dører og plassutfordringar på bad.

Dei andre kommunale bustadane er ikkje universelt utforma eller tilgjengelege for alle. Det har vore lite renovering, standard er i hovudsak frå byggjeår. Dei fleste bustadane har vore pussa opp ei eller fleire gonger.

2.3.1 Husleige

- Prinsippet for utrekning av husleige tek utgangspunkt i gjengs leige i området og standarden på husværet
- Vurdering og justering av husleige på kommunale bustader skjer årleg i samband med rullering av økonomiplanen.

På den opne leigemarknaden i Vang ser husleiga ut til å ligge mellom kr 4 000,- og kr 7 500,- /mnd. Vang kommune sine husleigeprisar ligg mellom kr 5 800,-/mnd for familiehusvære og kr 2 900,- /mnd. for hybel i 2019.

2.3.2 Organisering og tildeling

Kommunale bustader blir administrert og tildelt av personalkonsulenten. Desse bustadane er i hovudsak tiltenkt kommunalt tilsette, frå tilsettjing og til dei sjølv skaffar seg eige husvære. Dei blir og nytta til vanskelegstilte på bustadmarknaden, etter særskild vurdering og avtale. Lejetid for gjennomgangsbustader er i hovudsak 3 år. Sjå rutine for tildeling av kommunal utleigebustad.

Omsorgsbustader administrerast og tidelast av Institusjons- og heimebaserte tenester (IHT) ved tildelingsteamet. Målgruppa for omsorgsbustader er i hovudsak eldre med nedsett fysisk eller psykisk funksjonsevne. Dei har ofte behov for bustader i nærleik til tenestene, tryggleik, og bustader som er lettare å stelle og fungere i. Omsorgsbustadane ligg i nærliken av viktige samfunnsfunksjonar som butikk, offentleg kommunikasjon, helsestesenter, bank m.v. Yngre personar ynskjer som oftast ikkje å leige omsorgsbustad, sjølv om dei har behov for bustad og nærleik til viktige samfunnsfunksjonar.

2.3.3 Vedlikehald og renovering

Vedlikehold er arbeid som er nødvendig for å opprettholde kvaliteten på en bygning og de tekniske installasjoner på et fastsatt nivå, og sikre at bygningen som helhet fungerer etter hensikten innenfor en gitt brukstid. Utskifting av bygningsdeler med kortere levetid enn resten av bygningen, og med tilsvarende standard, defineres som vedlikehold.

For verneverdige bygg er det et mål at vedlikeholdet i størst mulig grad utføres med bruk av opprinnelige materialer og håndverksteknikker.

Definisjon

I NS-EN 13306:2010 Vedlikehold - Vedlikeholdsterminologi er vedlikehold definert som «kombinasjon av alle tekniske, administrative og styringsrelaterte tiltak gjennom livssyklusen til en enhet, som har til hensikt å bevare den i eller tilbakeføre den til en tilstand der den kan oppfylle nødvendige funksjonskrav.»

Denne definisjonen er også brukt i NS 3424:2012 for tilstandsanalyser og NS 3454:2013 for årskostnader.

<https://www.byggordboka.no/artikkel/les/vedlikehold>

Løpende vurdering av behov for tiltak i kommunale bustader blir gjort av teknisk etat. Bustadane har vore jamt vedlikehalde, men dei har i liten grad vorte bygd om eller renovert. No er det naudsynt med renovering av fleire kommunale bustader, for å heve standarden og reparere strukturelle skader. Etaten har i 2019 teke i bruk eit nytt fagsystem Forvalting drift og vedlikehald (FDV- program) som vil gje ei meir systematisk oversyn over status på kommunale bygg og vedlikehaldsplanar. I økonomiplanperioden er det sett av 1,6 mill. kr til årleg vedlikehald.

Renovering er definert på flere måter i gjeldende standarder:

- *endring og forbedringer av en eksisterende bygning for å heve tilstanden til et akseptabelt nivå*
(NS-EN 15643-1:2010 Bærekraftige byggverk)
Bygningsrenovering kan omfatte både rehabilitering og reparasjon.
<https://www.byggordboka.no/artikkel/les/renovering>
-

Ansvaret for kommunale bustader har vore fragmentert. I 2019 er ansvaret for kommunale bustader og bygg samla hjå driftsleiar i teknisk etat. Det er laga nye retningsliner for tildeling av kommunale bustader. Både tiltaka er gjort for å sikre god forvalting og drift.

2.3.4 Økonomi kommunale bustader

Vang kommune hadde ca. 2,6 millionar kroner i leigeinntekter på sine utleigeeiningar i 2018. Av dette var 1 261 000 kroner knytt til omsorgsbustader og 1 339 000 kroner er knytt til utleige til tilsette.

Totalt har omsorgsbustadene gått med ca. 700 000 kroner i overskot kvart år.

På utleige til tilsette har overskotet i snitt vore 62 000 kroner i året (hovudsaklig grunna eit større vedlikehaldsprosjekt i 2018 som drog ned snittet med 76 000 kroner i året). Det er noko usikkert korleis den reelle kostnadsfordelinga faktisk er, og vi vil endre dette for å sikre betre oversikt. Vi må nok anta at omsorgsbustadene er noko dyrare å drifte enn det som kjem fram her og at det er knytt for høge kostnader til dei ordinære utleigeiningane. Totalt har Vang kommune tent omlag 762 000 kroner årleg (netto) på bustader.

2.4 Reguleringsplanar og arealdelen i kommuneplanen

For informasjon om vedtekne reguleringsplanar og andre omsyn syner ein til Kommuneplan 2015-2027 – Føresegner og retningsliner.

Ein ynskjer å ha ein dynamisk bustadmarknad i kommunen, slik at flest mogleg får dekka sitt bustadbehov i den ordinære marknaden. Tilflytting av nye innbyggjarar, mobilitet i bustadmarknaden for både eldre og yngre innbyggjarar og moglegheit til å bu i eigen bustad sjølv om helsa blir därlegare er viktige moment som ein bør planleggje for.

Utforming og tilgjenge i omgjevnaden er viktig for å behalde sjølvstende gjennom ulike livsfasar og –situasjonar. Nærbutikk, kollektivtransport og andre viktige samfunnsstrukturar innan rimeleg gangavstand legg til rette for aktivitet, deltaking og sjølvstende også for dei som t.d ikkje kører bil. Slik kan ein redusere behovet for ekstra helse,-omsorg,- og sosialtenester dersom det blir endring i livssituasjon. Dette vil igjen vere ressurssparande for kommunen som tenesteytar.

2.5 Finansiering og låneordningar for både private og kommunale byggħerrar

Vang kommune

I tillegg til ordningane gjennom Husbanken har kommunen følgjande tilskot:

- Kommunalt tilskott til bustadbygging på pt. kr 35 000,- Dette er vedteke i kommunestyret og blir administrert av teknisk etat.
- Kommunalt tilskott til privat vassforsyning kr 10 000,- Dette blir administrert av teknisk etat
- Kommunalt tilskott til livsløpstandard kr 10 000,- Dette blir administrert av teknisk etat.

Kommunen budsjetterer med tilskott til om lag 4 nybygg i året.

Hus med fleire leilegheiter kan få fullt tilskott for hovudleilegheit og halvt tilskott for leilegheit nummer to. Det blir ikkje gjeve tilskott til fleire enn to leilegheiter pr. hus.

Frå 1997 til 2018 er det gjeve 64 tilskot for livsløpstandard.

3 Bustadsosialt arbeid

Bustadsosialt arbeid handlar både om å skaffe bustader til vanskelegstilte på bustadmarknaden og å styrke den einskilde i å meistre det å bu.

Kommunen sitt ansvar for bustadsosialt arbeid er regulert i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (HOTL) og i Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (STL).

Det er to paragrafer som spesielt regulerar ansvaret:

Bustader til vanskeligstilte:

HOTL:§ 3-4, og STL §15

"Kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning, og med hjelpe- og vernetiltak for den som trenger det på grunn av alder, funksjonshemmning eller av andre årsaker".

STL:

§ 4-5: Midlertidig botilbud

"Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig husvære for dem som ikke klarer det selv".

Kommunen (NAV) si plikt til å bistå med bustad handlar i hovudsak om midlertidige bustader og akutt hjelp dersom nokon ikkje har tak over hovudet det neste døgeret. I Vang vil dette for ein stor del bety midlertidig tilhøve i campinghytte, evt hotell / andre overnattingssråder. NAV har ikkje eigne bustader til disposisjon.

Bustadsosialt arbeid omfattar ei rekke tiltak, frå kommunen sin innsats for å skaffe og tildele bustader, til tenester og enkelttiltak som kan betre den einskilde sine føresetnader for å meistre eigen bu- og livssituasjon. Det å skaffe bustad kan vera alt frå å bygge nytt og / eller utbetre kommunal bustadmasse til bistand til å skaffe bustader på den private utleigemarknaden. Bistand til å meistre bu- og livssituasjonen kan vera rettleiing, opplæring og bistand til å utføre praktiske gjeremål i bustaden, overhalde økonomiske forpliktingar, samt plikter knytt til butilhøve og til naboar. Mange treng bistand til å nyttiggjere seg andre tiltak og tenester som ivaretak eigen helse, førebyggjer isolasjon og bidreg til ei meiningsfull tilvære i fellesskap med andre (kjelde: www.husbanken.no).

Bustadsosiale verkemiddel frå Husbanken

Husbanken tilbyr ulike verkemiddel for å sikre at alle, også dei som treng støtte til det, skal ha høve til å etablere seg i og halde på ein eigen, eigna bustad. Husbanken skal yte støtte og bistand både til personar og kommunen.

Husbanken sine verkemiddel:

Grunnlån til bygging, utbetring og ombygging av bustader
Startlån

Topp- eller fullfinansiering ved kjøp av bustad
Refinansiering for å bli buande i noverande bustad
Toppfinansiering ved bygging av bustad
Utbetring av bustad

Bustadtilskott til eigen bustad
Etablering i eigen bustad
Utbetring av bustad for å heve standard
Tilpassa til endra funksjonsnivå
Ledd i refinansisering for å behalde bustaden
Bustønad

Dette er ordningar som tek sikte på å hjelpe menneske til å skaffe seg eigen bustad, evt. opprette eller oppretthalde ein stabil busituasjon i leigd bustad.

Bustøtte er ei statleg støtteordning for å sikre personar med låge inntekter og høge bu-utgifter ein høveleg bustad.

Rett til bustøtte har personer som

- Er over 18 år eller har eigne barn som bur i bustaden
- Svarar for bu-utgifter i ein bustad som fyller vilkåra
- Sjølve bur i bustaden

Det er knyttt vilkår til standarden og kva funksjonar bustaden må tilfredsstille.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2012-08-24-64?q=bustøtte>

Søknad om støtte frå Husbanken, både lån, tilskott og bustøtte, sendast til økonomiteamet i NAV Valdres, som sakshandsamar på vegne av Vang kommune.

Les meir om Husbanken sine verkemiddel på www.husbanken.no

Bustadsosiale verkemiddel frå kommunen

Kommunen har nokre økonomiske verkemiddel, med heimel i Sosialtenestelova, og som blir administrert av NAV-kontoret. Sosialtenestelova opnar for skjønn, men har relativt stramme kriteriar for kven som kan få støtte etter denne lova.

Det ein kan tilby er

- Støtte til buutgifter
- Kommunale lån etter Sosialtenestelova
- Råd og rettleiing

Etter vurdering av den økonomiske situasjonen til søkeren kan ein få bidrag til buutgifter både direkte og indirekte. Husleige, renter på bustadlån, kommunale avgifter, utgifter til straum/oppvarming og bustad-/innbuforsikring blir rekna som buutgifter. Departementet har

laga ei rettleiande norm for kva ein skal ha igjen til livsopphald når slike utgifter er betalt. Dersom ein kjem under denne norma har ein rett til stønad. Ved særskilde høve kan ein ha rett til bistand sjølv om det ikkje er ein konkret rett som vist over. Då skal det ligge føre ei konkret sosialfagleg vurdering og skjønn.

Kommunale lån blir tildelt med heimel i Sosialtenestelova, etter same kriterier som tildeling av bidrag og etter ei vurdering av betalingsevna til søkeren. Slike lån er rentefrie. Kommunen har begrensa midlar til rådvelde, og det er difor svært sjeldan snakk om store summar. Alle innbyggjarar kan få råd og rettleiing. Økonomiteamet i NAV Valdes hjelper til med bustadsaker dersom økonomi er eit hinder for å få eller oppretthalde ein stabil busituasjon.

3.1 Målgrupper og utfordringar

Pr. januar 2019 er det ikkje registrert personar utan fast bopel i Vang kommune. Ei forklaring er at nokre personar, både yngre og eldre, som ikkje finn eigna bustad i Vang flytter til andre kommunar der tilgangen på bustader er betre.

3.1.1 Vanskeligstilte

Vanskelegstilte på bustadmarknaden er personar eller familiar som slit med å finne seg ein tilfredsstillande plass og bu og å bli buande.

- Låginntekt, evne til å betjene bu-utgifter, gjeldsbyrde
- Åleinebuande
- Barnefamiliar
 - Barn har behov for å bo godt og trygt. Bustad og bumiljø har innverknad på velferda til barnet her og no, og som voksen
- Flyktningar
- Personar med nedsett fysisk eller psykisk funksjonsevne

«Kommunen ved arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.

(§ 15 i sotjl)»

«Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.(§27 i sotjl)» <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131?q=sosialtenesteloven>

3.1.2 Flyktningar

Det er for tida svært få flyktningar som kjem til Noreg. Det kan kome endringar i planperioden. Denne gruppa har behov for både mindre husvære for åleinebuande og større husvære for familiar. Dei vil nytte seg av den same bustadmassen som andre. Vang mottakssenter leiger i periodar fleire av dei sentrumsnære utleigeeiningane på privatmarknaden, noko som skapar eit press i marknaden. Det er eit mål at busette flyktningar etter kvart skal få moglegheit til å eige bustaden sin, anten dei leiger communal bustad eller privat bustad.

3.1.3 Personar i låginntektshushald

Folkehelseoversikta for Vang kommune for 2019 viser at Vang har ein større andel av innbyggjarar i låginntektshushald samanlikna med Oppland fylke og landet elles. Dette gjev ein auka risiko for uhelse og kan gje store utfordringar med å etablere ein god busituasjon.

Vidare viser oversikten av mange av låginntektshushalda har barn under 18 år. Det er viktig at desse har gode butilhøve med tanke på borna.

Personar som ikkje sjølve kan sørge for eige livsopphald gjennom arbeid eller ved å nytte andre økonomiske rettar har krav på økonomisk stønad. (§18 i LOS) Dette kan t.d vere hjelp til å betale husleige. Det kan og vere hjelp til å finne rimelegare husvære dersom ein har høg husleige.

Åleinebuande / ein-personhushald

Folkehelseoversikta for Vang kommune syner at det er 262 personar (2018) som er registrert som åleinebuande. Dette er lægre enn både lands- og fylkesgjennomsnittet. Det er viktig å vere merksam på denne gruppa, då dei kan ha mange av dei same utfordringane som personar i låginntektshushald. I denne gruppa kan ein og finne personar som er åleine etter samlivsbrot eller ektefelle sin bortgang.

3.1.5 Eldre

Eldre som gruppe er nødvendigvis ikkje personar med spesielle behov, men mange bur i bustader som er lite eigna til å bli gamle i. Dette kan føre til at nokre av dei blir avhengig av ulike kommunale tenester for å framleis kunne bu i eigen bustad.

Kommunen har fleire omsorgsbustader som nyttast av eldre og personar som av ulike årsaker ikkje lenger kan bu i sin ordinære bustad. Desse er i hovudsak plassert i Vang sentrum, i nærliken til Vangsheimen og sentrale samfunnsfunksjonar som bank, post, butikk, helsetenester m.v. Tilbodet om omsorgsbustad er behovsprøvd, og det er jamn søkning til desse bustadane.

I innspelsmøte med brukarråda i kommunen våren 2018 kom det fram at dei ynskjer tilgjengelege og lettstelte bustader i alle delar av kommunen. Fleire frå eldrerådet etterlyste dette og peikte på utfordringane med å vedlikehalde store hus og eigendommar, utfordringar med brøyting og tilgjenge på vinteren og det faktum at ein ikkje orkar like mykje som før når ein kjem litt opp i alder. Det bør vere mogleg å halde fram med å bu i grendene sjølv om funksjonsnivået endrar seg. Viktige element for sjølvstende i kvarldagen for mange er nærliek til naudsynte samfunnsstrukturar som nærbutikk, offentleg transport, tilgjenge til offentlege kontor, lege og sosiale arenaer. Det vart peika på at både Ryfoss og Øye / Tyinkrysset har gode vilkår for slik infrastruktur, i tillegg til Vang. Området Åsvang / Hensåsen /Øylo ligg lenger unna dette, og er dermed ikkje så godt eigna for busetjing dersom ein har nedsett funksjonsevne og / eller er avhengig av transport.

3.1.6 Personar med nedsett funksjonsevne

Vang kommune har i dag to bufellesskap bygd i samband med HVPU-reforma fyrst på 90-talet.

Også for denne brukargruppa er bustad i utgangspunktet eit privat ansvar. Personar som har behov for eit visst omfang av praktisk bistand for å leve og bu, får ofte tilbod om dette i tilrettelagde og samlokaliserte bustader.

Vang kommune har i dag ledige leilegheiter i både bufellesskapa.

Ein kjenner i dag til 3-4 personar med ulike funksjonshemmingar som vil ha behov for bistand til å leve og bu i planperioden.

Desse kan få butilbod i eksisterande bufellesskap eller dei kan få tilbod om tenester i eigen heim. Fleire stader går ofte private sjølve saman om å bygge bufellesskap.

Bufellesskapa Grindatun og Bakkehaugen er bygd først på 90-talet. Dei er vedlikehalde, men standard er ikkje renovert. Bygga har ikkje universell utforming etter dagens standard. Utan tiltak kan dette bli ei utfordring for leigetakarane når dei blir eldre eller for nye leigetakarar med forflyttingshemming.

3.1.7 Personar med psykiske lidingar og/eller rusproblematikk.

Menneske med psykiske lidingar og / eller rusproblematikk har og behov for hjelp til å skaffe bustad og å bu / halde på ein bustad. Det er varsle behov for vanlege bustader i bustadfelt i ulike deler av kommunen som kan leigast ut til denne gruppa.

Utfordringar og behov for denne brukargruppa er utgreidd i det regionale prosjektet: «Mestre å leve med sammensatte behov, når livet preges at rus og psykiske lidelser» (2017-2018).

Vang kommune har 4-5 personar med bustadbehov i denne gruppa.

Ungdomsteamet i NAV seier at om lag 3-5 ungdomar har eller vil få behov for hjelp til bustad og det å bu.

3.1.8 Personar i etableringsfase

På grunn av aukande bustadprisar og stigande husleigenivå kan det vere vanskeleg for personar med låg inntekt og liten eller ingen eigenkapital å etablere seg i bustadmarknaden. Dette gjer at ein må spare mot eit glidande mål, og enkelte vil bruke lang tid på å nå målet om eigen bustad. Bustadprisane i Vang er moderate samanlikna med andre stader, men kan likevel verke uoppnåelege for nokre. Å vere ung og i etableringsfasen er i seg sjølv ikkje grunn til å nytte bustadsosiale tiltak, men det er likevel viktig at denne gruppa og har gode butilhøve som ikkje har negativ innverknad på helsa og som gjer at dei har moglegheit til sparing. Dersom det er barn inne i biletet vil omsynet til dei vege sterkt i vurderinga om det er trond til bustadsosiale tiltak.

Dei seinare åra har det vore samarbeid mellom kommune og privat næringsliv. Vang kommune har gjeve gratistomter til utbyggjar, som har bygd mindre, rimelege tomannsbustader for sal. Dette har ført til at fleire, både yngre og eldre, har fått moglegheit til å kjøpe eigen bustad.

4 Bustadpolitiske målsetjingar

I Kommuneplanen (2015 - 2027) sin samfunnsdel er det nedfelt som eit av fleire overordna mål at "...kommunen skal arbeide aktivt for gode og varierte butilbod tilpassa vekslande behov, herunder byggjeklare bustadtomter i ulike delar av kommunen". Vidare står det at Vang kommune skal leggje rette for universell utforming slik at kommunen er tilgjengeleg for alle, og styrke arbeidet for å snu utviklinga med nedgang i folketalet (s. 5)

Ein bustadpolitikk som syrjer for tilstrekkeleg og variert bustadmasse slik at flest mogleg får dekka sitt bustadbehov i den ordinære bustadmarknaden. Gode bustader i gode bumingø.

- Styre utbyggingstakt og bustadsamansetjing gjennom bustadprogram, utbyggingsavtaler og reguleringsplanar. Sjå pkt 1.2 i Kommuneplanen (2015-2027) sin arealdel. Samarbeid med Husbanken.
- Syte for tilgjenge for alle ved at ein høveleg andel bustader har universell utforming i ordinære bumingø.
- Vurdere etablering av burettslag / seksjonering av kommunale bustader i Lundsmarka med tanke på sal (leige-til-eige).
- Vurdere etablering av offentlig-privat samarbeid for å stimulere private aktørar til å byggje bustadar, med kommunalt tilskot til bygging / drift. Samarbeid med Husbanken, tilvisingsavtalar.
- Vurdere moglegheit for at kommunen kan stå som utbyggjar av bustader i bustadfelt. Samarbeid med Husbanken.
- Sentrumsplan er vedteken.
- «Landsbygate» i området Klukkarhaugen – Sommarhotellet.
- Jobbe aktivt for at innbyggjarane i Vang skal planlegge eigen alderdom, herunder tilgjenge i og rundt eigen bustad jf. Meld. St 15 Leve hele livet.
- Ivareta universell utforming i alle reguleringsplaner. Dette gjeld både utforminga av bustaden og tomta, og utforminga av feltet med omsyn til vegar, friareal / leikeplassar, orientering i feltet (m.a lyssetting, ledelinjer, gangvegar, vegetasjon).
- Tilgjengelege tomter og areal til alle som ynskjer å byggje eigen bustad jfr arealdelen av kommuneplanen.
- Nytte kommunale bustader som strategisk verkemiddel for å rekruttere arbeidstakrarar.
- Vang kommune skal disponere rett antal bustader

Utvikle eit tilfredsstilande og fleksibelt bu- og omsorgstilbod for personar som ikkje kan dra omsorg for seg sjølv, og for andre vanskelegstilte som treng bustad og varierande form for oppfølging frå hjelpeapparatet.

- Etablere butilbod til menneske med alvorlege og langvarige psykiske lidinger og / eller rusproblematikk. Samarbeid med rus og psykisk helse-prosjektet i Valdres. Butilbod skal vera i ordinære bumiljø.
- Omsorgsbustader i Storplogen nyttast til personar med kognitiv svikt og middels til stort omsorgsbehov.
- Andre omsorgsbustader nyttast til personar med bustadbehov og avgrensa omsorgsbehov.
- Kartleggings-/treningsbustad: Leilegheit i Storplogen som kan nyttast til kartlegging av buevne og evne til å dra omsorg for seg sjølv og omgjevnadane. Kartleggingsbustaden kan ha auka tenestetilbod i høve til dei andre bueiningane. Opphaldstida i kartleggingsbustaden er tidsavgrensa og blir fastsett i kvart einskild tilfelle.

Kommunen sitt bustadsosiale arbeid

- Tettare samarbeid med NAV Valdres i bustadsosiale saker.
- Samordne bustadtildeling, t.d gjennom ei tverrfagleg og tverretatleg bustadgruppe.
- Samarbeid mellom sektorar / tenester; t.d teknisk og helse

5 Tiltak og oppgåver til oppfølging

Oversyn over oppgåver som er i gang og / eller som skal arbeidast med. Denne oversikten skal rullerast kvart fjerde år og vera eit levande arbeidsdokument. Då dette er ein overordna 10-årig retningsgjevande plan, må tiltaka oprasjonaliserast gjennom årleg rullering av økonomiplanen.

- Utgreie behov for omsorgs- og aldersbustader.
- Detaljregulering av Klukkarhaugen /Landsbygate.
- Oppfølging av prosjekt «Mestre og leve...»
- Tilstandsrapport kommunale bustader, plan for renovering. Bestille takst.
- Huga på gard /bulyst.
- Tydelegare samarbeid med NAV om bustadsosialt arbeid, leige til eige.
- Styrking av butilbod til personar med kognitiv svikt/demens Storplogen.
- Prioriteringar og framdrift i arbeidet med andre private reguleringsplanar og – initiativ.
- Revidere tilskott og stønader til bustader for å målrette tiltaka.
- Evaluere effekten av gratistomter.
- Vurdere andre / nye verkemiddel for å oppgradere eksisterande privatbustader i Vang kommune.
- Sjå plan for vatn og avløp i samanheng med dei andre reguleringsplanane for å ha effektiv utnytting av ressursar.
- Profesjonalisere strukturen rundt forvaltning av kommunale utleigebustader
- Syte for at Vang kommune nyttar alle verkemiddel i tråd med dei bustadpolitiske målsetjingane.

Vedlegg og kjelder

Vedlegg: Rutine for tildeling av kommunal bustad i Vang kommune

Kjelder:

Husbanken, www.husbanken.no
Komuneplan for Vang kommune Samfunnsdel 2017-2027
Komuneplan for Vang kommune Føresegner og retningslinjer 2017-2027
Oslo kommune: ”Retningslinjer for saksbehandler. Tilgjengelighet for orienterings- og bevegelseshemmede i planprosessen og ved byggesaksbehandling. Blankett nr 78-0568” (2004)
(<http://www.byggesak.com/temppages/viewdoc.asp?iMUID=4&lDocID=3690>)
St.mld nr 23 (2003-2004) Om boligpolitikken
Meld. St. 17 (2012-2013) Byggje-bu-leve, og tilhøyrande
Nasjonal strategi for bustadsosialt arbeid Bolig for velferd (2014-2020).
Meld. St 15 (2017-2018) Leve hele livet
«Mestre å leve med sammensatte behov, når livet preges av rus og psykiske lidelser» (2017-2018).

Rutine for tildeling av kommunal bustad (ikkje tilsette) .

Formål

Retningslinene skal bidra til ein rettferdig søkjarprosess til kommunal bustad i Vang kommune.

Utleige av kommunale bustader skjer i samsvar med husleigelova.

Retningslinene gjeld for Ryfossvegen 85.

Målgruppe

Ryfossvegen 85 ein ein utlegebustad som alle kan søkje om å bu i når den er ledig.

Prioriteringar

Ryfossvegen 85 gjeld først til mølla prinsippet. Søkjarar vil bli satt opp på venteliste i høve til når søknaden er motteke av Vang kommune. Ventelista blir organisert av driftsavdelinga i Vang kommune. Det er i utgangspunktet ikkje ynskjeleg med lengre leige periodar enn 3 år men det kan forlengast i ny 3 år ved behov. Bustaden skal aldri gå over i ein løpende leigekontrakt.

Kriteria for tildeling av kommunal bustad

Følgande krav gjeld for å få communal bustad i Vang.

Ryfossvegen 85

- Ein må søke om communal bustad til Vang kommune.
- Ein bebuar i communal bustad må evne å ta vare på seg sjølv, betale husleige, følje lovar og regler i høve til det å leige ein bustad og halde orden i bustaden.
- Ein skal ikkje bu i Ryfossvegen 85 lengre enn i 2 periodar (det vil seie maksimalt 6 år)
- Tildeling utover ein periode vil ikkje vere mulig dersom det er ein venteliste på å få bustad.
- Det kan bli etterspurt depositum før ein får leige.

Saksgang

Søknad sendast til kommunen gjennom bruk av søknadsskjema på Vang kommune sine heimesider (eventuelt skriftlig til Vang kommune).

Tildeling av Ryfossvegen 85 skjer i høve til førstemann til mølla prinsippet. Butid er maksimalt 2 periodar (6 år). Ved venteliste vil ein ikkje kunne bu i bustaden lengre enn i ein periode (3 år). Ein kan få forlenga butid ved særskilt behov (ingen ledige bustadar i Vang kommune). Ein bør då vise til at ein aktivt har forsøkt å skaffe seg ein bustad.

Rutine for tildeling av kommunal bustad for tilsette og vanskelegstilte.

Formål

Retningslinene skal bidra til ein rettferdig søkjarpresess til kommunal bustad i Vang kommune.

Utleige av kommunale bustader skjer i samsvar med husleigelovas § 3-7 og § 11-3, ved tildeling gjennom NAV følges husleigeloven § 11-1

For utleige til vanskelegstilte gjelder husleigelova utan forbehold.

Retningslinene gjeld ikkje for omsorgsbustader som disponerast av Helse- og omsorgsetaten.

Dei kommunale bustadane skal ikkje konkurrere med private gjennom uforholdsmessig låge prisar, og er ikkje tilgjengelig på den opne leigemarknaden.

Dei kommunale bustadene har ein tidsgrensa leigetid på 3+1+1 år, der 5 år er den maksimale leigetida. Det er ikkje tidsgrense på utleige til vanskelegstilte.

Målgruppe

Vang kommune sine utleigebustader er rekna som eit strategisk tiltak for å kunne tiltrekke seg arbeidskraft til kommunen. Dei er dermed tiltenkt tilsette i Vang kommune.

Bustadmarknaden for utleige er stramt og Vang kommune må vite at dei kan busette nye tilsette som kjem utanfrå. Kommunal bustad er tenkt som eit midlertidig tilbod til tilsette og har ein maksimal leigetid på 5 år for tilsette.

Utleigebustadene er også medrekna som kommunen si bustadreserve til personar med uforsvarlig busituasjon/teneste. Med andre ord bustader som vert tilgjengelig gjennom ynskje/bestilling frå NAV Valdres. Lundsmarka 31 C og D er tiltenkt vanskelegstilte.

Prioriteringar

Dei kommunale bustadane er i fyrste omgang tiltenkt å sikre kommunen tilgang til arbeidskraft. Dei er difor forbeholdt tilsette i kommunen i ein tidsgrensa periode.

Bustadane er også ein reserve i dei tilfelle der vanskelegstilte ikkje er i stand til å finne ein bustad i Vang. Ein av bustadane bør såleis alltid vere tilgjengelig ved behov.

Ved låg etterspurnad frå vanskelegstilte personar, vil det vere mulig å llege ut ein av hyblande til tilsette på eit års kontrakter.

Overordna mål er at bustadmarknaden er drevet av det private i Vang kommune, det betyr at ein kvar communal bustad berre er midlertidig til anna egna bustad er funne.

Kriteria for tildeling av communal bustad

Vurderinga for tildeling av communal bustad er ikkje knytt opp mot eit lovverk eller statlige retningsliner.

Følgande krav gjeld for å få kommunal bustad i Vang.

- Ny tilsette skal få eit tilbod om midlertidig kommunal bustad samtidig med tilbodet om arbeid.
- Ein må ha akseptert tilbodet om arbeid for å få rett til bustad
- Vanskelegstilte som ikkje evnar å finne ein bustad i Vang kommune kan få tilbod om bustad
- Vanskelegstilte som ikkje finn ein bustad i Vang kommune skal henvende seg til NAV eller Helse- og omsorgsetaten for å få avklart at dei treng bustad.
- Det er NAV eller Helse- og omsorgsetaten som rekvirerer kommunal bustad i høve til behov for vanskelegstilte
- For å få tildelt kommunal bustad må søker vere utan muligkeit til å skaffe seg eigna bustad på eigen hand.
- Har ein bustad i dag, må denne vere ueigna eller særskilt utilfredsstillende for å få rett på kommunal bustad.
- Ein bebuar i kommunal bustad må evne å ta vare på seg sjølv, betale husleige, følje lovar og regler i høve til det å leige ein bustad og halde orden i bustaden.
- Ein kan bare bu i kommunal bustad i maksimalt 5 år, målet er alltid å få leigetakarar i kommunal bustad over i den private bustadmarknaden.
- Dersom går frå å vere tilsett i Vang kommune til ikkje lenger å vere tilsett, vil dette tilsvare ein oppseiling av bustaden. Oppseilingstida er 3 månader.
- I særskilte tilfeller kan ein fortsette å bu i kommunal bustad, sjølv om ein ikkje er tilsett. Ein må då vise at ein aktivt søker ny bustad og skal flytte så fort ein har anskaffe seg ein eigna bustad. Det vil ikkje tatt omsyn til tronge forhold eller avstand som bevis på at ikkje eigna bustad er å finne.

Saksgang

Tildeling av kommunale bustader gjerast av bustadkontoret, som i dag ligg under personalkonsulenten.

Tildeling av bustader gjerast i fyrste omgang samtidig som ein ny tilsett får tilbod om arbeid.

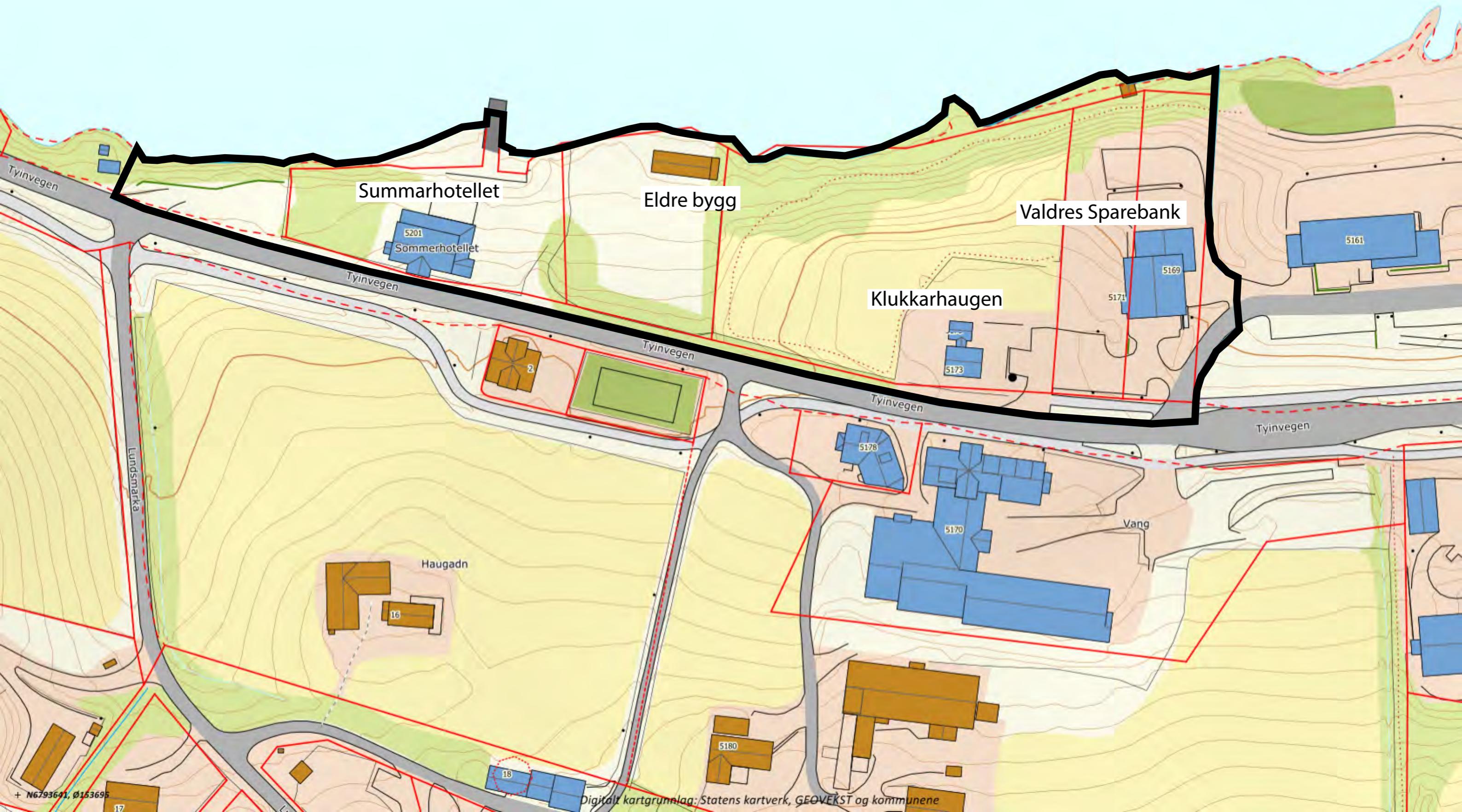
Søknader utanom tildeling gjennom tilsetting, sendast til Vang kommune, ved personalkonsulenten.

Vanskelegstilte får bustad gjennom førespurnad frå NAV eller gjennom eit ordinært behandlingstilbod frå Helse- og omsorgsetaten.

Andre bestemmingar

Vanskelegstilte som blir tildelt ein kommunal bustad, skal søke Husbanken om bustøtte. Ved eventuell mislighald av husleige, har kommunen rett til å krevje bustøtta frå Husbanken transportert til kommunen.

Detaljregulering Klukkarhaugen - foreløpig planavgrensning

Ål, 10.12.2020

Vår ref: 629396-01

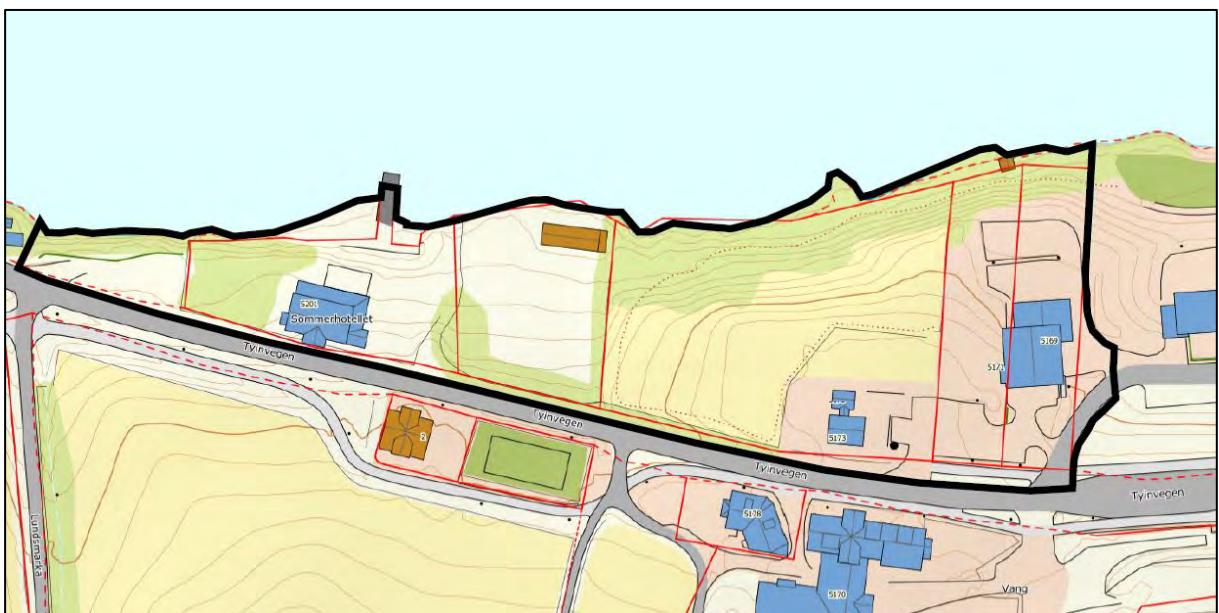
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID DETALJREGULERING KLUKKARHAUGEN – VANG SENTRUM

Det blir med dette varslet om igangsett planarbeid for detaljregulering Klukkarhaugen i Vang sentrum i Vang kommune, jfr. pbl § 12-8.

Planområdet ligg sentralt plassert i Vang sentrum imellom E16 og Vangsmjøse.

Figur 1: Utsnittet over viser planområdet si plassering i Vang sentrum. Planområdet ligg innanfor den røde sirkelen.

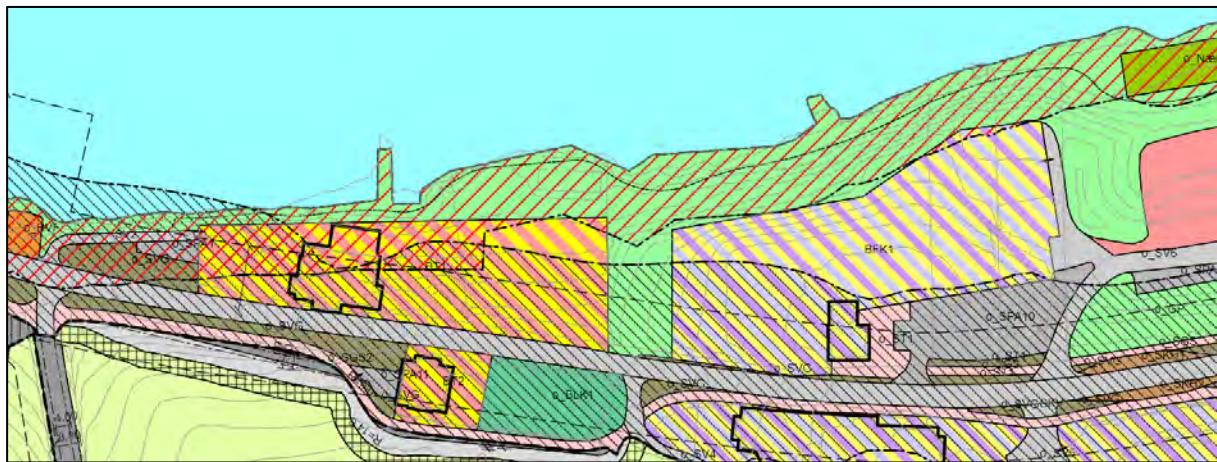

Figur 2: Foreløpig planavgrensing er vist med svart strek i utsnittet over.

Gjeldande føringer for planområdet finn ein i områderegulering for Vang sentrum (PlanID 2017001). Planområdet omfattar områda BT1 og BFK1 i områdereguleringa. Område BT1 er i overordna plan sett av til kombinert bustad/tenesteyting, medan BFK1 er sett av til bustad/forretning/kontor. Planområdet omfattar også tilgrensande friareal, torg og parkering. Det er i områdereguleringa for Vang sentrum stilt krav om at Bt1 og BFK1 skal detaljregulerast saman.

Figur 3:Utsnitt områderegulering Vang sentrum.

Figur 4: Utsnitt aktuelt planområde områderegulering Vang sentrum.

Det er ønskeleg å legge til rette for nye bustader, samt andre funksjonar som kontor/kafé/lokalmatutsal ol..

For ytterlegare informasjon om planarbeidet blir det vist til vedlagt planinitiativ. Vedlagt ligg også foreløpig planavgrensing.

Asplan Viak AS er engasjert av Vang kommune til å gjennomføre planarbeidet. Varslingsmaterialet og andre relevante dokument kan sjåast på Vang kommune si heimeside på www.vang.kommune.no.

Det blir bede om at eventuelle merknader blir sende skriftleg til Asplan Viak AS, Sundrejordet 4, 3570 Ål, (rannveig.brattegård@asplaniak.no) innan 15.01.2021.

Med vennlig hilsen
Asplan Viak AS

Rannveig Brattegard

Arealplanlegger

T: 99152057 | 417 99 417
E: rannveig.brattegård@asplanyiak.no

Vedlegg:

- Foreløpig planavgrensing
 - Planinitiativ

Kopi:

- ## - Vang kommune

Vang kommune

PLANINITIATIV

DETALJREGULERING KLUKKARHAUGEN – VANG SENTRUM

Dato: 10.12.2020

Versjon: 01

Dokumentinformasjon

Oppdragsgjever: Vang kommune
Tittel på rapport: Planinitiativ
Oppdragsnamn: Klukkarhaugen
Oppdragsnummer: 629396-01
Skriven av: Rannveig Brattegard
Oppdragsleiar: Geir Egilsson
Tilgang: Åpen

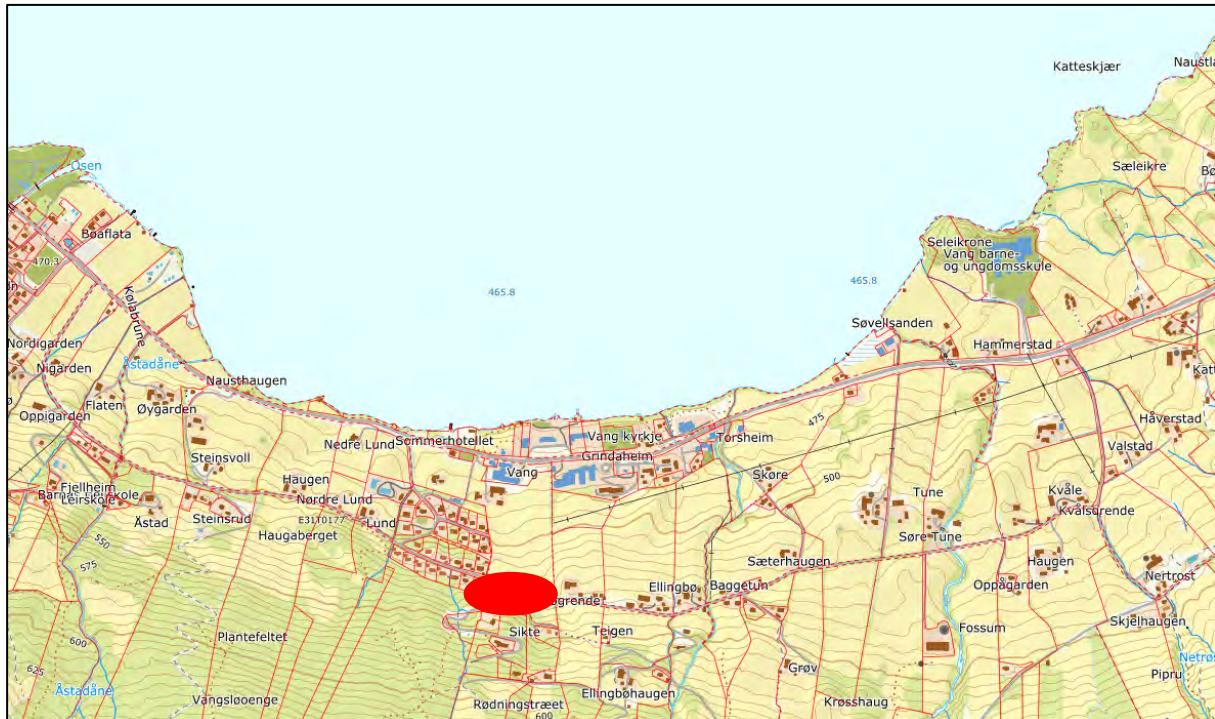
1. INNLEIING	4
2. FORHOLDET TIL OVERORDNA PLANAR OG ANDRE RELEVANTE FØRINGAR FOR OMRÅDET.....	4
2.1. Områderegulering for Vang sentrum	4
2.2. Bustadpolitisk plan for Vang kommune 2019-2028.	5
2.3. Møglegheitsstudie for ny bustader/bygningar i Vang sentrum.....	5
3. FORMÅLET MED PLANARBEIDET	6
4. PLANOMRÅDET.....	6
5. PLANLAGT BEBYGGELSE OG ANDRE TILTAK	7
6. UTBYGGINGSVOLUM OG HØGDER	8
7. FUNKSJONELL OG MILJØMESSIG KVALITET	9
8. TILTAKET SINE VERKNADER PÅ, OG TILPANING TIL, LANDSKAP OG OMGJEVNADER	9
9. VESENTLEGE INTERESSER SOM BLIR BERØRT AV PLANINITIATIVET	9
10. SAMFUNNSSIKKERHEIT	10
11. BERØRTE PARTAR, PROSESS OG MEDVERKNAD	10
12. VURDERING AV OM PLANEN ER OMFATTÅ AV FORSKRIFT OM KONSEKVENSUTGREIING	10

1. INNLEIING

Asplan Viak AS er engasjert av Vang kommune til å hjelpe i gjennomføringa av eit reguleringsplanarbeid for Klukkarhaugen i Vang sentrum i Vang kommune.

Planområdet ligg sentralt plassert i Vang sentrum imellom E16 og Vangsmjøse.

Innanfor planområdet ligg dei to verna bygningane «Sumarhotellet» og «Klukkarhaugen».

Figur 1: Utsnittet over viser planområdet si plassering i Vang sentrum. Planområdet ligg innanfor den rauden sirkelen.

Dette planinitiativet er utforma iht. forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering, og er bygd opp etter forskriftaas § 1, pkt. a-l.

2. FORHOLDET TIL OVERORDNA PLANAR OG ANDRE RELEVANTE FØRINGAR FOR OMRÅDET

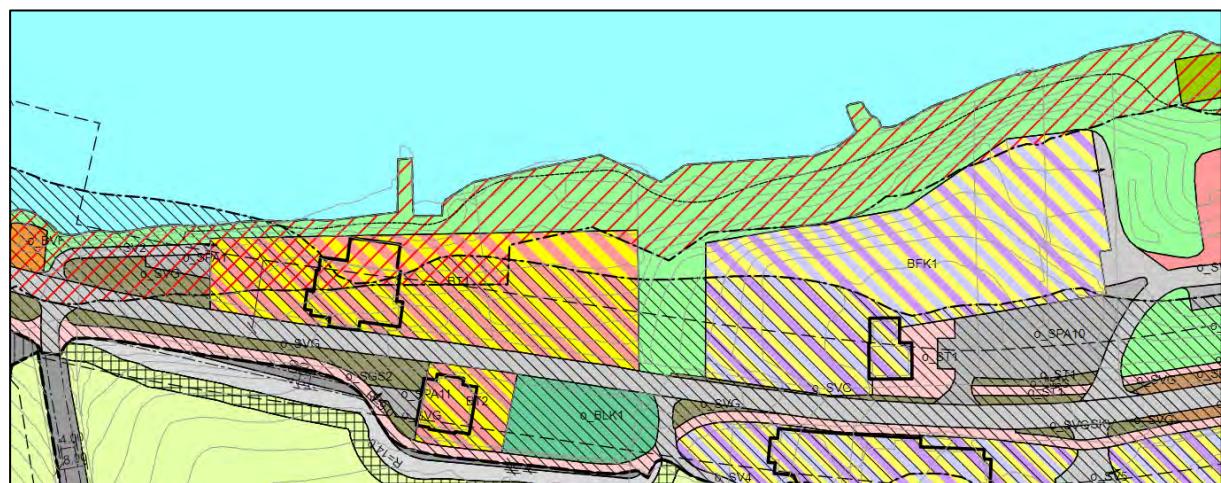
2.1. Områderegulering for Vang sentrum

Gjeldande føringar for planområdet finn ein i områderegulering for Vang sentrum (PlanID 2017001). Planområdet omfattar områda BT1 og BFK1 i områdereguleringa. Område BT1 er i overordna plan sett av til kombinert formål bustad/tenesteyting, medan BFK1 er sett av til bustad/forretning/kontor. Planområdet omfattar også tilgrensande friareal, torg og parkering.

Det er i områdereguleringa for Vang sentrum stilt krav om at BT1 og BFK1 skal detaljregulerast saman.

Figur 2: Utsnitt områderegulering Vang sentrum.

Figur 3: Utsnitt aktuelt planområde områderegulering Vang sentrum.

2.2. Bustadpolitisk plan for Vang kommune 2019-2028.

Bustadpolitisk plan for Vang kommune 2019-2028 blei vedtatt i juni 2019. Denne viser at det er eit behov for nye bueiningar i Vang. Særleg peiker den bustadpolitiske planen på at det er eit behov for leilegheiter, mindre hyblar og nokre familiehusvære innanfor Vang sentrum.

2.3. Mogleghetsstudie for ny bustader/bygningar i Vang sentrum

Det blei i 2018 gjennomført ein moglegheitsstudie for nye bustader/bygningar i Vang sentrum. Moglegheitsstudien såg på det aktuelle planområdet.

Hovudkonseptet frå moglegheitsstudien gjekk ut på å etablere ei landsbygate gjennom området med bygningar på kvar side. Moglegheitsstudien er ikkje bindande for planarbeidet, men hovudkonseptet vil takast med vidare i planprosessen og vidareutviklast.

Figur 4 Hovudkonsept for organisering rundt ei «landsbygate» frå Asplan Viaks moglegheitsstudie frå 2018.

3. FORMÅLET MED PLANARBEIDET

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for ei vidare utvikling i Vang sentrum, innanfor områda BT1 og BFK1 i områdereguleringa for Vang sentrum. Det er ønskeleg å utvikle området med bustader og funksjonar som kontor, kafé ol.. Det er ønskeleg å utvikle området til sentralt område som kan vere med på å definere sentrumsområdet og «identiteten» til Vang.

Bakgrunnen for planarbeidet er at Vang kommune eig to eigedommar innanfor BT1 og BFK1 og dei ønsker nå å detaljregulere områda slik at dei kan møte behov som den bustadpolitiske planen peiker på.

Det er innanfor planområdet ønskeleg å legge til rette for ein variasjon i bustader, både når det gjeld storleik og eige/leige. Vidare er det i planområdet ønskeleg å legge til rette for kontorbygg/kontorfellesskap, kafé/lokalmatutsal/galleri. Det er også ønskeleg å legge til rette for gode uterom/torg for alle og skape gode koplinger til Vangsmjøse og strandlinja med offentleg badeplass, brygge, WC osv.

Igjennom planarbeidet vil arealformåla og grensa imellom desse vurderast. Til dømes må arealformålet ved Sumarhotellet innanfor BT1 vurderast då det ikkje er samsvarer mellom formålet bustad/tenesteyting og bruken i dag. Det vil kunne vere aktuelt å avgrense eit lite område til dagens Sumarhotell og utvikle resten med kontor/kafé/lokalmatutsal ol.. Det blir sett på som viktig å vurdere formåla og grensene for å kunne legge til rette for ei heilskapleg løysing i området.

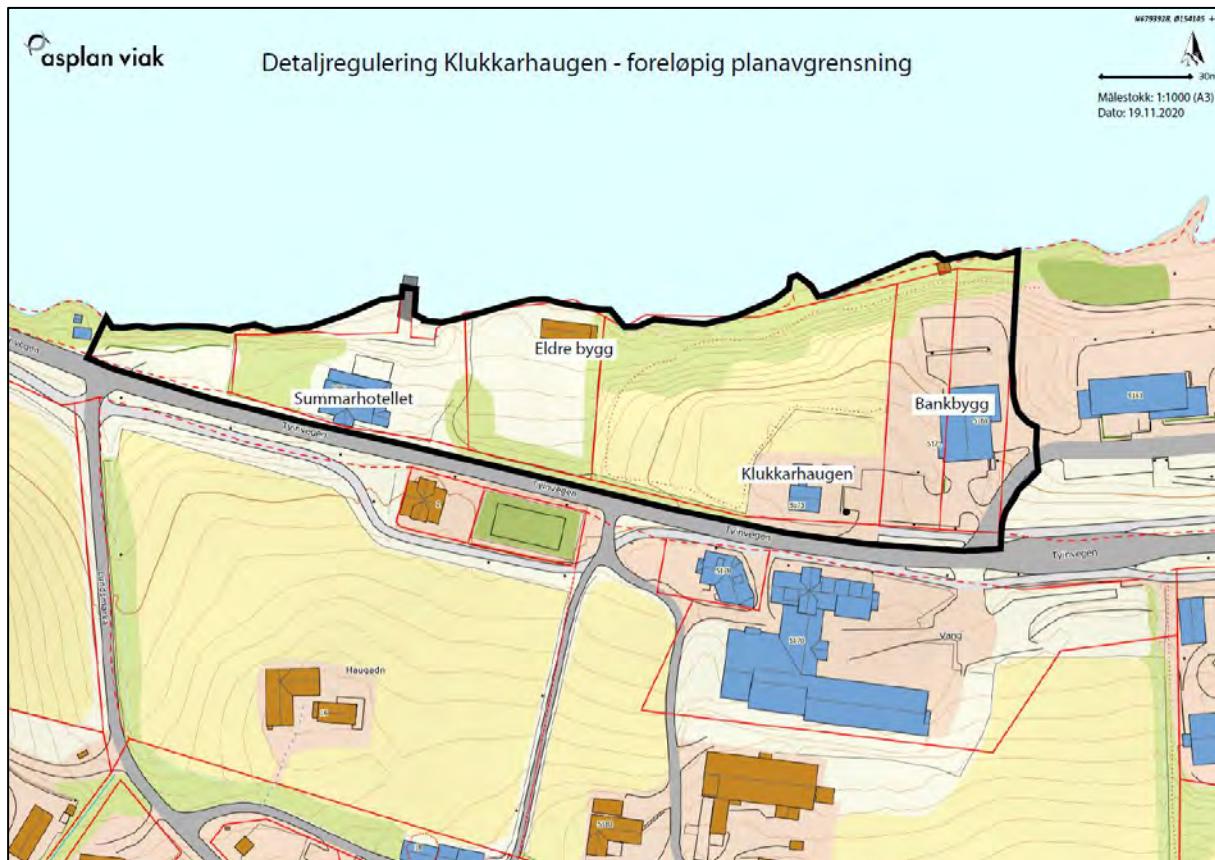
4. PLANOMRÅDET

Planområdet ligg i Vang sentrum i Vang kommune og omfattar områda BT1 og BFK1 i områderegulering for Vang sentrum.

Planområdet omfattar heile eller delar av eigedommene 32/1, 31/2, 35/54, 32/2, 33/32, 33/29, 33/18 og 116/25.

Foreløpig planavgrening er vist i utsnittet under. Det kan førekomme små justeringar av planavgrensinga i løpet av planprosessen.

Foreløpig planområde har ein storleik på i underkant av 18 daa.

Figur 5: Utsnittet over viser foreløpig planområde med svart strek.

Planområdet er nordvendt og ligg sentralt plassert i Vang sentrum med tilknyting til bank, kollektivtilbod, daglegvarebutikk, legekontor, sjukeheim, bibliotek, barnehage og skule.

Innanfor planområdet er det fire eksisterande bygningar; «Sumarhotellet», «Klukkarhaugen», bankbygget og eit gammalt bygg ned mot Vangsmjøse.

Sumarhotellet er verna og blir drifta som hotell/bed & breakfast og gruppehotell sommarhalvåret.

Det gamle bygget på eigedom 32/54 ned mot Vangsmjøse er ikkje verna.

Bygget «Klukkarhaugen» er verna og blir i dag nytta som kafé og turistinformasjon om sommaren og blir elles leidt ut som kontorlokale.

Bankbygget er ikkje verna og er i dag filial for Valdres Sparebank.

5. PLANLAGT BEBYGGELSE OG ANDRE TILTAK

Innanfor planområdet skal det leggast til rette for nye bustader og andre funksjonar som kontorbygg/kontorfellesskap, kafé/lokalmatutsal/galleri. Funksjonane i Sumarhotellet og bankbygget skal også vidareførast.

Ny bebyggelse må forhalda seg til byggegrense langs E16. Det skal i planprosessen også gjennomførast ei støyvurdering for å avklare støyforholda langs E16. Evt. avbøtande tiltak vil innarbeidast i planen.

Delar av planområdet ligg innanfor av aktsemdsone for flaum. Dette må vurderast nærmare i planprosessen.

6. UTBYGGINGSVOLUM OG HØGDER

Det er i overordna plan gitt føringar for ei framtidig utbygging innanfor planområdet, sjå utsnitta under.

4.7.1 Bolig/forretning/kontor BFK 1.

Området omfatter eksisterende bygg Klokkarhaugen og eksisterende bankbygg, samt utareal rundt. Eksisterende bygg Klokkarhaugen skal bevares.

Området kan benyttes til bolig, forretning og/eller kontor. Ny bygninger må tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser.

Tillatt tomteutnytting 50 % BYA.

Boligbebyggelse innenfor området kan oppføres som flermannsboliger og/eller leiligheter. Området skal gi 16-20 nye boenheter.

Parkeringskravet på 18 m^2 per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til forretning/kontor 1,0 pr. 15 m^2 bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet. Parkeringsbehovet kan dekkes som overflateparkering og/eller under bakken.

Krav om minste uteoppholdsareal er 15 m^2 per enhet.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om detaljreguleringsplan (må planlegges sammen med BT 1)

Figur 6: Utsnitt reguleringsføresegner for område BFK1 - områderegulering for Vang sentrum.

4.9.1 Bolig/tjenesteyting BT 1

Området omfatter eksisterende sommerhotell. Bygningen skal bevares.

Det kan innenfor området legges til rette for tjenesteyting og/eller bolig.

Tillat tomteutnytting er 50 % BYA. Området skal gi 4-6 nye boenheter.

Utvikling av området må sees i sammenheng med tilkomst SV 2 og parkering SPA 1.

Parkeringskravet på 18 m^2 per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til forretning/kontor 1,0 pr. 15 m^2 bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet.

Parkeringsbehovet innenfor området kan dekkes av SPA 1.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om detaljregulering, jf. Kap. 3.

Figur 7: Utsnitt reguleringsføresegner for område BFK1 - områderegulering for Vang sentrum.

Det er i overordna plan også gitt ei føresegn som seier at det ikkje er lov å føre opp einebustader innanfor planområdet.

Føringar gitt i overordna plan vil vurderast nærmare igjennom detaljreguleringa.

Det skal i planprosessen utarbeidast tre ulike alternativ for utforming av nye bygg. Kommunen vil gå igjennom desse og velje kva som skal brukast vidare i detaljreguleringa.

7. FUNKSJONELL OG MILJØMESSIG KVALITET

Det blir vist til formålet med planarbeidet, jf. kap. 2.

Det skal innanfor planområdet byggast bustader etter TEK 17 standard.

Det skal igjennom planprosessen gjennomførast ei kartlegging av moglege klimatiltak for nye bygg på Klukkarhaugen. Av kartlegginga skal det gå fram:

- Kva klimaeffekten er av dei konkrete klimatiltaka for aktuelle bygg på Klukkarhaugen, utrekna i tonn CO₂-ekvivalentar.
- Eventuelle meirkostnadar eller innsparingar knytt til klimatiltaka
- Eventuelle andre positive eller negative effektar av klimatiltaka

Kartlegginga vil legge grunnlaget for grep i planen som bidrar til miljøvenleg utbygging i detaljreguleringa.

8. TILTAKET SINE VERKNADER PÅ, OG TILPANING TIL, LANDSKAP OG OMGJEVNADER

Planen skal legge til rette for eit heilskapleg grep og ei heilskapleg utvikling i området. Planen skal gi føringar for omfang og utforming av ny bebyggelse og sikre at området framstår heilskapleg med tilpassing til eksisterande omgjevnader, terreng, landskap og bebyggelse. Det er viktig at ny bebyggelse blir tilpassa øvrig bebyggelse i Vang sentrum slik at det blir skapt ein heilskap. Det er viktig å sjå heile området under eitt i forhold til trafikkavvikling, kanalisering av mjuke trafikantar, parkering, grøne område, koplingar til Vangsmjøse osv.

Plangrepet, planomfang og utforming vil bli særskilt vurdert i planprosessen. Nødvendige føringar blir innarbeidde i plankart og føresegna. Volum, form, høgde, material- og fargebruk har konsekvensar for bygningars påverknad på omgjevnadene og vil bli styrt igjennom føresegna.

Planløysinga vil bli nøyde vurdert gjennom planprosessen og løysinga vil bygge på vurderingar gjort i felten og faglege analysar.

9. VESENTLEGE INTERESSER SOM BLIR BERØRT AV PLANINITIATIVET

Utvikling innanfor planområdet vil kunne bidra til å styrke bustadtilbodet i Vang sentrum og i Vang kommune generelt. Dette er i tråd med Bustadpolitisk plan 2019-2028.

Klukkarhaugen ligg godt til rette for ei utvikling som kan styrke sentrum, samstundes som det er god kontakt med Vangsmjøse og lett tilgjenge frå E16. Denne sentrale plasseringa vil bidra til at området kan vere meir attraktivt for dei som vil bu sentralt i tettstaden. Utviklinga her vil også bidra til å styrke sentrum i Vang og ho vil kunne bidra til ei aktivisering av strandsona i dette området.

10. SAMFUNNSSIKKERHEIT

Det blir vist til rettleiar frå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – *Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging* (2017). Det vil bli utarbeidd ein ROS-analyse i tråd med anbefalingane her ift. vurderingar av sikkerheit/risiko og sårbarheit.

11. BERØRTE PARTAR, PROSESS OG MEDVERKNAD

Det blir lagt opp til ein planprosess etter plan- og bygningsloven sine krav til prosess med medverknad.

Oppstart av planarbeid blir sendt direkte til private og offentlege berørte partar. Adresseliste vil bli tatt ut frå Statens Kartverk sine databasar for private partar når planavgrensinga er endeleg fastsett. Liste over offentlege fagmyndigheter og lokale høyringspartar som blir varsle kjem fram under.

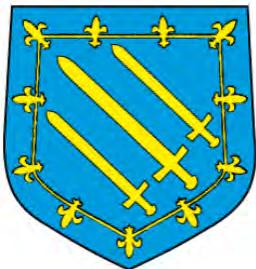
- Vang kommune
- Innlandet fylkeskommune
- Fylkesmannen i Innlandet
- NVE
- Mattilsynet
- Statens vegvesen
- Ungdomsrådet
- Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Eldrerådet
- Vang Energiverk AS
- Valdres Brann- og Redningstjeneste IKS
- Kontorfellesskapet 1724
- Vang Utvikling AS
- Valdres Kommunale Renovasjon IKS

Kommunen ønskjer å involvere næringslivet og vurderer derfor å legge opp til ei idémyldring med næringslivet når dei tre skissene er klare. Vidare er det ikkje lagt opp til ein utvida medverknadsprosess, opne møte etc., men det vil bli tatt direktekontakt og lagt opp til møte ved behov.

12. VURDERING AV OM PLANEN ER OMFATTA AV FORSKRIFT OM KONSEKVENSUTGREIING

Planarbeidet er vurdert i forhold til «Forskrift om konsekvensutgreiinger FOR-2017-06-21-854» og planarbeidet er vurdert å vere i tråd med overordna plan. Planarbeidet er derfor vurdert å ikkje vere omfatta av omfangskriteria etter forskrifta §§6-8 og §10.

Det vil gjennom planprosessen bli gjort planfaglege vurderingar og det vil utarbeidast planmateriale. Tema som vatn- og avløp, trafikale forhold, barn og unge, grønstruktur og friluftsliv, kulturminne, klima og energi, universell utforming, naturmangaold, landskap, estetikk, flaum og skred vil bli utgreidd, vurdert og beskrivne i planmaterialet. Det vil også utarbeidast ein ROS-analyse som vil følgje planmaterialet, jf. kap. 10.

Reguleringsbestemmelser - områderegulering

Vang kommune

Vedtatt dato:
Datum for siste mindre endring:
18.12.2018 (SHD)
PlanID 2017001
Saksnummer 068/18

Områderegulering for Vang sentrum

1 Planens hensikt

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for videre utvikling av Vang sentrum. Planen skal bidra til å utvikle Vang med et definert sentrum tilrettelagt for et variert tjeneste-, kultur- og boligtilbud. Planen skal gi føringer for omfang og utforming av ny bebyggelse, sikre uteområder og sikre at Vang sentrum framstår helhetlig med tilpassing til eksisterende bebyggelse og landskap.

2 Fellesbestemmelser for hele planområdet

2.1 Terrenget, utforming og tilpasning

Terrenghøydevariasjoner i form av fyllinger og skjæringer og sår i forbindelse med bygge- og anleggsvirksomhet skal etterbehandles/overdekkes og tilsåes/beplantes.

Bygninger skal tilpasses eksisterende terrenget og landskapet. Bygninger skal gis en helhetlig utforming, og tilpasses omgivelsene og omkringliggende bebyggelse. Det skal ved behandling av byggesøknad legges vekt på at bebyggelsen får en form, et materialet og en farge som er tilpasset eksisterende bebyggelse på stedet.

All ny bebyggelse skal ha saltak med en vinkel mellom 15 og 55 grader. For dei områda det er stilt krav om detaljregulering for, kan alternativ takform vurderast nærmare i planen. Alle tak skal ha en ikke-reflekterende taktekking.

Den ubebygde delen av tomta skal gis en tiltalende utforming og behandling. Eksisterende vegetasjon bør sikres mest mulig bevart. Fjerna vegetasjon bør erstattes med ny. Skjæringer og fyllinger skal ikke være brattere enn 1:2. Toppen og bunne av eventuelle skrånninger skal avrundes.

2.2 Ingen nye eneboliger

Det er innenfor planområdet ikke tillat å oppføre nye eneboliger. Unntaket er omdisponering av eksisterende bygningsmasse innenfor felt BT 7.

2.3 Kulturminner og bygnader

Dersom det framkommer automatisk fredete kulturminner ved anleggsarbeidet skal arbeidet straks stanses og kulturavdelingen i Oppland Fylkeskommune varsles, jf. Kulturminneloven § 8.2.

Før iverksetting av tiltak i medhold av planen skal det foretas arkeologiske utgravinger av de berørte automatisk fredete kulturminnene, med id: 231373, som er markert som bestemmelsesområder KM_1 og KM_2 i plankartet. Det skal tas kontakt med Oppland fylkeskommuen i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at omfanget av den arkeologiske granskingen kan fastsettes.

Alle søknads og meldepliktige tiltak som er i strid med vernehensynet på bygninger innenfor BFK1, BFK2, BT1 og BT2, markert med juridisk linje er bygg som skal bevares, skal forelegges regional kulturminneforvaltning til uttalelse før sluttbehandling. Uttalelsen skal tillegges vekt.

2.4 Om tilgjengelighet

Prinsipper for universell utforming skal legges til grunn ved utforming av bygninger, trafikkanlegg og uteareal. Det skal redegjøres for hvordan disse prinsippene legges til grunn i den enkelte byggesøknad. Ved utarbeiding av reguleringsplaner for nye områder/ny bebyggelse og ved nybygging, rehabilitering og ombygging av eksisterende bebyggelse skal det bli vektlagt at alle boliger, offentlige bygg, næringsbygg, fellesområder og uteareal kan bli benytta av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig, uten behov for seinere tilpassinger eller spesiell utforming. For prosjekter med fire boliger eller flere skal minimum 25 % av boligene tilfredsstille krav til tilgjengelighet. For prosjekt med færre enn fire boliger skal de synliggjøres hvordan deler av boligene på sikt kan tilfredsstille krav til tilgjengelighet. Planer og tiltak skal bygge på prinsippene om universell utforming i samsvar med anbefalte løsninger i forskrifter og retningslinjer.

2.5 Krav om offentlig VA

Det er ved utbygging krav om tilkobling til offentlig vann- og avløpsnett.

2.6 Overvann

Overvann skal håndteres lokalt, dvs. på egen grunn ved infiltrasjon, fordrøyning eller på annen måte, jf. byggeteknisk forskrift.

For de områdene hvor det ikke er stilt krav om detaljregulering skal tiltakshaver i situasjonsplanen redegjøre for hvordan funksjon og kvalitet for overvannstiltak oppfyller krav til lokal overvannsdisponering i byggeteknisk forskrift. Det samme kravet stilles for tiltakshaver ved større rehabilitering/rehabilitering. Der hvor det er krav om detaljreguleringen skal denne svare ut hensynet til overvann (se punkt 3).

2.7 Støy

Det skal bare gis byggetillatelse til bygg som tilfredsstiller grenseverdiene i retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016). Plankartet viser gul støysone, se også bestemmelse 5.5.

For de utviklingsområdene som er berørt av gul støysone, og som det *ikke* kreves detaljregulering for, skal følgende være dokumentert og ligge ved byggesøknaden:

Alle boenheter skal ha støynivå lavere enn 55 dB L_{den} på uteplass og utenfor rom med støyfølsom bruk. Utenfor soverom skal maksimalt støynivå nattestid (23:00-07:00) ikke overstige 70 dB L_{5AF}.

For de utviklingsområdene som det er stilt krav om detaljregulering for, se punkt 3, er det et plankrav om en støyfaglig utredning og ev. konkretisering av avbøtende tiltak for å tilfredsstille denne bestemmelsens tredje avsnitt.

2.8 Vassdragskryssinger

Vassdragskryssinger i planområdet skal ha ei utforming og dimensjonering for en 200-års flom med klimapåslag (min. 1.2), jf. byggeteknisk forskrift.

3 Krav om detaljregulering

Det er før utbygging kan finne sted innenfor felt BBH, BFK 1, BT 1, BT 3, BT 4, BF 1 og BF 2 krav om utarbeidelse av detaljreguleringsplan. Områdene BFK 1 og BT 1 skal detaljreguleres sammen.

4 Bestemmelser til arealformål

4.1 Bebyggelse og anlegg (§ 12-5 nr. 1)

4.1.1 Boligbebyggelse B1

Området omfatter Vang prestegård og er omfattet av hensynsone for bevaring etter kulturmiljø og består av bygninger som skal bevares. Området skal benyttes som i dag. Se punkt 5.3 og 5.4.

4.1.2 Boligbebyggelse B2

Området omfatter eksisterende bolighus.

Det kan innenfor området bygges boligbebyggelse i form av rekkehus, 2.mannsboliger, fleremannsboliger og leiligheter med tilhørende garasje/uthus.

Tillat utnytting er 50 % BYA.

Det skal settes av (maks og minimum) 2 biloppstillingsplasser på 18 m² hver per boenhet innenfor området.

Krav om minste uteopholdsareal er 25 m² per enhet.

Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan bygges ut.

4.1.3 Boligbebyggelse B3

Området omfatter eksisterende boligbebyggelse.

Det kan innenfor B3 oppføres frittliggende boliger som tomannsboliger, generasjonsboliger, fleremannsboliger eller leiligheter. Tillat tomteutnytting er 30 % BYA.

Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan bygges ut.

4.1.4 Offentlig eller privat tjenesteyting BOP 1

Området omfatter eksisterende kommunehus og tilhørende parkering. Tillatt tomteutnytting er 100 % BYA.

Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan utvikles videre.

4.1.5 Offentlig eller privat tjenesteyting BOP 2

Området omfatter eksisterende Vangsheimen – sjukeheimen. Tillatt tomteutnytting 80 % BYA. Bygningen skal plassers så lavt som mulig i terrenget og ikke ha mer enn 2 etasjer.

Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan utvikles videre.

4.1.6 Offentlig eller privat tjenesteyting BOP 3

Området omfatter eksisterende renseanlegg og brannstasjon. Tillat utnytting er 30 % BYA.

4.1.7 Barnehage BBH

Området omfatter eksisterende barnehage i Vang. Tillatt utnytting er 25 % BYA. Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan utvikles videre.

4.1.8 Lekeplass BLK 1

Område regulert til lek er avsatt for etablering av opparbeidet lekeplass. Areal avsatt til lek skal opparbeides med installasjoner/utstyr som fremmer bruk av området til lek- og idrettsaktivitet.

4.1.9 Grav- og urnelund BGU

Området skal benyttes til graver, bårehus og kirke. Kirkebygget skal bevares. Området er berørt av hensynsone for bevaring av kulturmiljø og hensynsone for båndlegging etter kulturminneloven.

4.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (§ 12-5 nr. 2)

4.2.1 Veg SKV

Arealformålet omfatter eksisterende trasé for E16.

Byggegrense fra senterlinje veg E16 er vist i plankartet. Byggegrensen er i sentrum 20 meter, mens byggegrensen utenfor sentrum er 50 meter.

4.2.2 Kjøreveg SV.

Arealformålet omfatter alle øvrige veger i Vang sentrum.

SV11 omfatter ny avkjøring til område BF1 (Coop). Eksisterende avkjøring stenges.

SV 2 omfatter tilkomst til BT 1. Tilkomsten må samordnes med parkering innenfor SPA1 og bebyggelse/utvikling innenfor BT 1.

4.2.3 Torg ST 1 til 3

Arealformålet omfatter tre områder avsatt til torg.

Områdene skal opparbeides som torg og møteplasser for allmenheten. Det er tillatt å oppføre enkle instillasjoner som benker osv. innenfor torgene.

4.2.4 Gang-/sykkelveg SGS.

Arealformålet omfatter gang-/sykkelvegnett i Vang sentrum.

Arealet innenfor SGS 6 kan i tillegg til gang- og sykkeltrafikk benyttes av bårebil. Arealet kan også, nærmest kirkemuren, benyttes til parkering for bevegelseshemmede. Maksimalt tall på biloppstillingsplasser er avgrensa til 2. Oppstillingsplassene må skilles slik at ikke andre benytter arealet til parkering.

4.2.5 Kollektivholdeplass SKH 1 til 4.

Arealformålet omfatter eksisterende og planlagte bussholdeplasser. SKH1 og SKH3 omfatter ny bussholdeplasser. SKH2 og SKH4 omfatter eksisterende bussholdeplasser.

Bussholdeplassene skal sikres trafikksikker og effektiv adkomst for gående og syklende, samt god framkommelighet for busser.

4.2.6 Parkering SPA 1 til 8.

Arealformålet omfatter 8 områder avsatt til parkering.

SPA 1 omfatter parkeringsareal i tilknytting til BT 1, dagens Sommerhotell. Tilkomsten SV 2, parkering SPA1 og bebyggelse/utvikling innenfor BT 1 må i dette området samordnes før videre utbygging.

SPA 2 omfatter parkeringsareal i tilknytting til kommunehuset.

SPA 3 og SPA 4 omfatter parkeringsareal i tilknytting til Vangsheimen.

SPA 5 omfatter parkeringsareal i nær tilknytting til Vang kirke. Parkeringsarealet må av hensyn til kirka og omkringliggende områder gis en grønn ramme og skjermende vegetasjon.

SPA 6 omfatter parkeringsareal i tilknytting til BT 5.

SPA 7 omfatter parkeringsareal i tilknytting til barnehagen innenfor BBH.

SPA 8 omfatter parkeringsareal i tilknytting til BF 1. Det er innenfor området i dag eksisterende ladestasjon for el-bil. Denne forutsettes videreført.

4.2.7 E16

Statens vegvesen skal godkjenne byggetegninger, før bygging, for alle tiltak som berører E16.

4.3 Grønnstruktur (§ 12-5 nr. 3)

4.3.1 Turdrag GTD

Turdrag GTD omfatter en av götene i Vang. I dette området skal vegetasjon i størst mulig grad bevares samtidig som allmenheten skal sikres tilgang til göten. Det er tillat å rydde kratt midt etter göten for å bedre framkommeligheten, mens trær langs göten skal stå.

4.3.2 Friområde GF1 til 3 og Nærmiljøanlegg

Områdene skal benyttes til rekreasjon, opphold, lek, aktivitet og sport. Nødvendige installasjoner og anlegg for dette, som ikke er til hinder for bruk av området som friområde, og som tilfredsstiller kravene i pkt. 5.2 kan føres opp.

Det skal innenfor arealet avsatt til friområde mellom sumarhotellet og Baggetunåne langs Vangsmjøse opparbeides en tursti. Denne er illustrert i plankartet med grønn strek. Traséen kan ved opparbeidelse justeres noe for å best mulig tilpasses terrenget og vegetasjonen i området.

Mest mulig av naturlig vegetasjon skal innenfor områdene bevares, samtidig som allmenheten skal sikres tilgjengelighet.

4.3.3 Park GP

Området avsatt til park skal benyttes til rekreasjon, opphold og lek. Nødvendige installasjoner og anlegg for dette, som ikke er til hinder for bruk av området som park, kan føres opp etter kommunal godkjenning.

4.4 Landbruks-, natur- og friluftsformål samt reindrift (§ 12-5 nr. 5)

4.4.1 Landbruksformål LL1 til 4

Områdene skal benyttes til tradisjonell landbruksdrift. Bygninger som er knyttet til denne kan føres opp i området.

Sjå pkt. 2.3 og 6.1 om kulturminner på LL1.

4.5 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (§ 12-5 nr. 6)

4.5.1 Naturområde i sjø og vassdrag VNV1

Området omfatter arealer i Vangsmjøse. Det er i tilknytting til strandsonen tillat å oppføre installasjoner tilknyttet aktiviteter som bading, padling, fisk ol, samt bryggeanlegg for båter. Ved opparbeidelse av tiltak skal eksisterende vegetasjon i størst mulig grad bevares. Tiltak skal godkjennes av kommunen.

4.6 Kombinerte hovedformål bolig/forretning (§ 12-5)

4.6.1 Bolig/forretning BF 1

Området omfatter eksisterende Coop butikk og arealene rundt. Det kan innenfor området legges til rette for bolig og forretning. Det tillates ikke oppført større varehus innenfor området.

Tillat tomteutnytting er 50 % BYA.

Det kan innenfor området legges til rette for bebyggelse med forretning i 1. etg. og eventuelt boliger i 2. etg. Det kan også legges til rette for frittliggende boligbebyggelse i form av fleremannsboliger.

Det skal settes av 1 biloppstillingsplasser på 18 m² hver per 15 m² bruksareal næring og 1,5 per boenhet innenfor området.

Krav om minste uteopholdsareal er 15 m² per enhet.

Det er stilt krav om detaljreguleringsplan før området kan bygges ut.

4.6.2 Bolig/forretning BF 2

Området omfatter eksisterende forretningsbygg. Det kan innenfor området legges til rette for bolig og forretning.

Tillat tomteutnytting er 50 % BYA.

Det kan innenfor området legges til rette for bebyggelse med forretning i 1. etg. og eventuelt boliger i 2. etg.

Det skal settes av 1 biloppstillingsplasser på 18 m² hver per 15 m² bruksareal næring og 1,5 per boenhet innenfor området.

Krav om minste uteopholdsareal er 15 m² per enhet.

Det er stilt krav om situasjonsplan før området kan utvikles videre.

4.7 Kombinerte hovedformål bolig/forretning/kontor (§ 12-5)

4.7.1 Bolig/forretning/kontor BFK 1

Området omfatter eksisterende bygg Klokkarhaugen og eksisterende bankbygg, samt utareal rundt. Eksisterende bygg Klokkarhaugen skal bevares.

Området kan benyttes til bolig, forretning og/eller kontor. Ny bygninger må tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser.

Tillatt tomteutnytting 50 % BYA.

Boligbebyggelse innenfor området kan oppføres som flermannsboliger og/eller leiligheter. Området skal gi 16-20 nye boenheter.

Parkeringskravet på 18 m^2 per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til forretning/kontor 1,0 pr. 15 m^2 bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet. Parkeringsbehovet kan dekkes som overflateparkering og/eller under bakken.

Krav om minste uteoppholdsareal er 15 m^2 per enhet.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om detaljreguleringsplan (må planlegges sammen med BT 1)

4.8 Bolig/forretning/kontor BFK 2

Området omfatter eksisterende bebyggelse med tilhørende instillasjoner. Området inneholder bebyggelse som skal bevares.

Området kan benyttes til bolig, forretning og/eller kontor.

Tillatt tomteutnytting 80 % BYA.

Ved eventuelle endringer i området er det stilt krav om en situasjonsplan.

4.8.1 Bolig/forretning/kontor BFK 3

Området omfatter eksisterende bebyggelse, i dag benyttet som bibliotek, kontorfellesskap m.m, med tilhørende installasjoner.

Området kan benyttes til bolig, forretning og/eller kontor.

Tillatt tomteutnytting 100 % BYA.

Parkeringskravet på 18 m^2 per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til forretning/kontor 1,0 pr. 15 m^2 bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet.

Ved eventuelle endringer i området er det stilt krav om en situasjonsplan.

4.9 Kombinerte hovedformål bolig/tjenesteyting (§ 12-5)

4.9.1 Bolig/tjenesteyting BT 1

Området omfatter eksisterende sommerhotell. Bygningen skal bevares.

Det kan innenfor området legges til rette for tjenesteyting og/eller bolig.

Tillat tomteutnytting er 50 % BYA. Området skal gi 4-6 nye boenheter.

Utvikling av området må sees i sammenheng med tilkomst SV 2 og parkering SPA 1.

Parkeringskravet på 18 m² per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til forretning/kontor 1,0 pr. 15 m² bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet.

Parkeringsbehovet innenfor området kan dekkes av SPA 1.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om detaljregulering, jf. Kap. 3.

4.9.2 Bolig/tjenesteyting BT 2

Området omfatter et lite areal med eksisterende bebyggelse inntil BLK 1. Bygningen skal bevares.

Området kan benyttes til bolig/og eller tjenesteyting.

Eksisterende bygning er vernet.

Tillatt tomteutnytting 60 % BYA.

Parkeringskravet på 18 m² per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til tjenesteyting 1,0 pr. 15 m² bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om situasjonsplan.

4.9.3 Bolig/tjenesteyting BT 3

Området kan benyttes til bolig/og eller tjenesteyting. Nye bygninger må tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser. Tillatt tomteutnytting 70 % BYA.

Bygninger må plasseres så lavt som mulig i terrenget.

Bygninger innenfor området skal oppføres i maksimalt 3 etasjer.

Boligbebyggelse innenfor området kan oppføres som fleremannsboliger og/eller leiligheter.

Parkeringskravet på 18 m² per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til tjeneste 1,0 pr. 15 m² bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet. Parkeringsbehovet kan dekkes som overflateparkering eller under bakken.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om detaljreguleringsplan.

4.9.4 Bolig/tjenesteyting BT 4

Området kan benyttes til bolig/og eller tjenesteyting. Ny bygninger må tilpasses eksisterende bebyggelse og omgivelser. Tillatt tomteutnytting 40 % BYA.

Bygninger må plasseres så lavt som mulig i terrenget.

Bygninger innenfor området skal oppføres i maksimalt 3 etasjer.

Boligbebyggelse innenfor området kan oppføres som flermannsboliger og/eller leiligheter.

Parkeringskravet på 18 m² per parkeringsplass er innenfor området for arealer benyttet til tjeneste uting 1,0 pr. 15 m² bruksareal. For bolig er det 1,5 pr. boenhet. Parkeringsbehovet kan dekkes som overflateparkering eller under bakken.

Det er før område kan bygges ut krav om detaljregulering.

4.9.5 Bolig/tjenesteyting BT 5

Området omfatter eksisterende bebyggelse i form av bo- og servicesenter og et bolighus. Det kan innenfor området legges til rette for tjenesteyting og/eller bolig.

Området inneholder bygg som skal bevares.

Tillat tomteutnytting er 50 % BYA.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om situasjonsplan.

4.9.6 Bolig/tjenesteyting BT 6

Området omfatter eksisterende boligbebyggelse. Området kan benyttes til boligbebyggelse eller barnehage.

Tillat tomteutnytting er 30 % BYA.

Det er før område kan bygges ut stilt krav om situasjonsplan.

4.9.7 Bolig/tjenesteyting BT 7

Området omfatter tidligere forsamlingshus. Bebyggelsen i området kan benyttes til boligbebyggelse og/eller forsamlingshus. Tillatt tomteutnytting er 30 % BYA.

Det må før igangsettingstillatelse til tiltak innenfor området gis utarbeides en situasjonsplan.

5 Bestemmelser til hensynssoner (§§ 12-6, 12-7 og 11-8)

5.1 Frisiktsone H140

Frisiktsoner for avkjørsler til/fra E16 er i sentrum 6 x 60 meter, i 60 sone 6 x 84 meter og i 80 sone 6 x 138 meter. Innen frisiktsonen er det ikke tillatt med sikthindrende vegetasjon, installasjoner el. som er høyere enn 0,5 meter over tilstøtende vefs kjørebane.

5.2 Flomsone H320

Hensynssonen omfatter flomsone. Det er innenfor sonen ikke tillat å oppføre nye bygninger eller konstruksjoner uten at tilstrekkelig sikkerhet er dokumentert. Det er krav om faglige vurderinger for godkjenning av tiltak gjennom reguleringsplan eller byggesak for tiltak som ligger innenfor flomsonen. Tiltak må være sikret i samsvar med gjeldene sikringsklasse, jf. byggteknisk forskrift.

5.3 Bevaring kulturmiljø H570 (pbl § 12-6, jfr. § 11-8 c)

Landskapet og kulturmiljøet skal innenfor disse sonene (H570) ivaretas slik det er i dag. Det er ikke lov med ferdsel eller aktivitet som kan skade kulturmiljøet eller kulturminnene. Det må ikke forekomme noen form for inngrep i grunnen eller andre tiltak innenfor disse sonen uten løyve fra kulturmyndighetene.

Vang kirke er en listeført kirke av nasjonal verdi. Ved vedlikehold og utbedring skal fasadeuttrykk og konstruksjon bevares. Fasadeelementer som vinduer, dører, bekledning, kledning, taktekking, samt overflatebehandling skal så langt som mulig bevares i sin opprinnelige tilstand. Ved nødvendig utskiftning brukes samme type materialer som originalt. Alle tiltak skal forelegges kulturminnemyndighetene, jf. rundskrif T-3/2000 (kirkerundskrivet).

All bygging nærmere kirken enn 60 meter er forbudt etter kirkeloven § 21 femte ledd, uten tillatelse fra biskopen. Ved all planlegging av tiltak i kirkens nære omgivelser skal det tas hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet. Alle saker som angår kirker skal behandles av kirkelige myndigheter etter kirkeloven. Saker som medfører inngrep i den listeførte kirken skal behandles av Riksantikvaren. Saker som angår omgivelsene til den listeførte kirken skal sendes fylkeskommunen for uttale.

5.4 Båndlegging kulturmiljø H730 (pbl § 12-6, jfr. § 11-8 d)

Båndlagt etter kulturminneloven av 1978. Innenfor gjeldende områder (H730) ligger automatisk freda kulturminner. Det må ikke forekomme noen form for inngrep i grunnen eller andre tiltak innenfor disse områdene uten løyve fra kulturminnemyndighetene.

Middelalderkirketufta er et automatisk fredet kulturminne (H730_1). Innenfor mellomalderkirkegården er gravlegging bare tillat i gravfelt som har vært i kontinuerlig bruk etter 1945. Gravfelt som ikke har vært i bruk etter 1945 skal ikke brukes til gravlegging. Alle inngrep i

grunnen eller andre tiltak som virke inn på det automatisk freda kulturminne er ikke tillatt med mindre det foreligger dispensasjon fra kulturminneloven.

De fredete byggene på Vang Prestegård (B2) (H730_2 og H730_3) og Drengestøga (H730_4) kan utbedres, moderniseres og ombygges under forutsetning av at bygningenes eksteriør med hensyn til målestokk, form og detaljering bevares uendret eller føres tilbake til opprinnelig eller eldre utførelse basert på dokumentert grunnlag, eller kulturminneglig anbefaling av regional kulturminneforvaltning. Bygningene tillates ikke revet.

5.5 Gul støysone H220 (pbl § 12-6, jfr. § 11-8 d)

Hensynssone omfatter gul støysone. Se videre i punkt 2.7.

6 Bestemmelser til bestemmelsesområder

6.1 Kulturminner innenfor LL1

Før iverksetting av større tiltak kan iverksettes innenfor LL1, skal det foretas arkeologisk utgravning av de berørte automatiske fredete kulturminnene med ID: 231373, som er markert med bestemmelsesområde KM_1 og KM_2 i plankartet.

Det skal tas kontakt med Oppland fylkeskommune i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at omfanget av den arkeologiske granskningen kan fastsettes.

7 Rekkefølgebestemmelser

7.1 Rekkefølge på utvikling

Før tiltak på området BT1, SP1 og SV2 kan settes i gang må tilkomsten SV2/E16 være ferdig bygd og godkjent av SVV. Tilkomsten må utformes ihht. gjeldende håndbok både med hensyn til geometri/linjeføring, stigningsforhold og frisikt.

7.2 Stenging av eksisterende avkjørsel BF 1 (Coop)

Eksisterende avkjørsel til område BF 1 (Coop) skal stenges så snart ny avkjørsel SV11 er etablert og godkjent.

7.3 Før igangsettingstillatelse

Før det gis igangsettingstillatelse til nye tiltak innenfor felt BT 1, BT 2, BFK 2, BOP 1, BOP 2, BFK 4, BT 5, BT 6, BT 7 og B5 skal det utarbeides en situasjonsplan. Situasjonsplanen skal

vise hvordan den bygde og ubebygde delen av tomta skal utnyttes og terrengformes. Det skal redegjøres for bygningsplassering og bygningsvolum, uteareal, material-, form og fargebruk, planlagt terrengbehandling, støttemurer, atkomst, parkering både under bakken og overflate parkering, og ledningsgrøfter. Situasjonsplanen skal vise hvordan parkeringsbehovet for de ulike feltene er dekket. I tillegg skal det foreligge profiler som viser eksisterende (oppriinnelig) og nytt terreng sammen med bygningshøyder. Situasjonsplanen må også vise hvordan prinsippene om universell utforming er ivaretatt. Situasjonsplanen skal også vise hvordan hensynet til overvann er tatt (se punkt 2.6).

Før det gis igangsettingstillatelse til tiltak for vann- og avløpsanlegg skal tekniske planer for disse godkjennes av kommunen.

Før det gis igangsettingstillatelse for ny bebyggelse skal utbygger vurdere energireduserende løsninger, alternative energikilder og vannbåren varme.

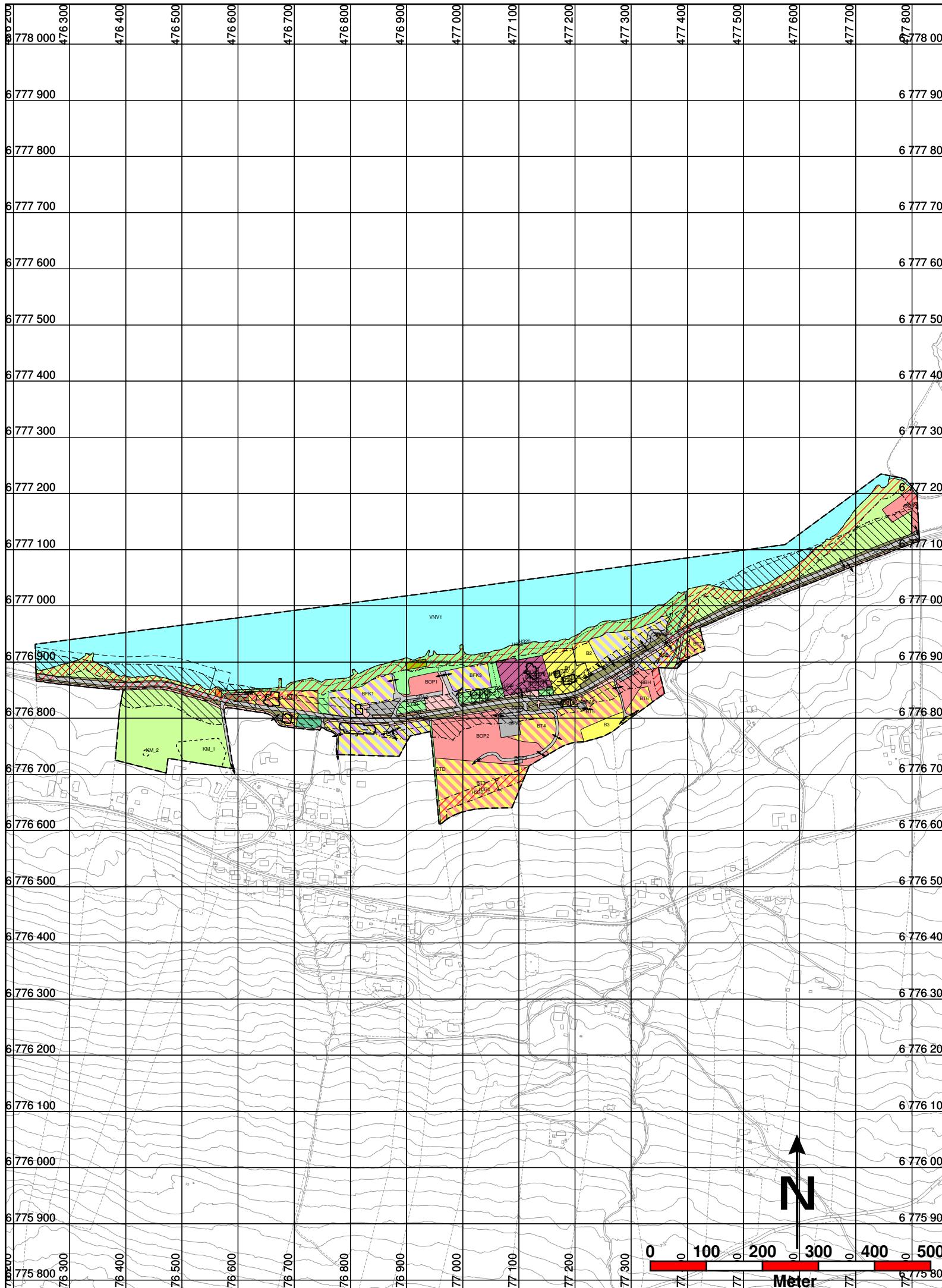
7.4 Før bebyggelse tas i bruk

Før det gis brukstillatelse for ny bebyggelse som utløser parkeringsbehov skal dokumentert parkeringsdekning foreligge.

Før det gis brukstillatelse for bygg og anlegg skal det være etablert tilfredsstillende vann- og avløpsløsninger i tråd med godkjent vann- og avløpsplan.

Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T.1442, 2012) skal legges til grunn ved behandling av tiltak nær støykilder. Støyfølsomme tiltak kan ikke godkjennes før kravene i pkt. 5.5.

TEGNFORKLARING

BEBYGGELSE OG ANLEGG (PBL § 12-5, nr 1)

- Boligbebyggelse
- Offentlig eller privat tjenesteyting
- Barnehage
- Nærmiljøanlegg
- Energianlegg
- Vannforsyningssanlegg
- Annen særskilt angitt bebyggelse og anlegg
- Lekeplass
- Grav- og urnelund
- Bolig/Forretning
- Bolig/Forretning/Kontor
- Bolig/Tjenesteyting

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL § 12-5, nr 2)

- Veg
- Kjøreveg
- Torg
- Gang-/sykkelveg
- Annen veggrunn - grøntareal
- Kollektivholdeplass
- Parkering

LINJESYMBOLER

- Plangrense
- Bygg, kulturminner, mm som skal bevares
- Byggegrense
- Regulert senterlinje
- Frisiktlinje
- Regulert fotgjengerfelt
- Måle- og avstandslinje
- Bestemmelsesområde
- Grense for arealformål
- Grense for bestemmelseområde

Målestokk 1:8000

GRØNNSTRUKTUR (PBL § 12-5, nr 3)

- Turveg
- Friområde
- Park

LNFR OMRÅDER (PBL § 12-5, nr 5)

- Landbruksformål

BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG (PBL § 12-5, nr 6)

- Naturområde i sjø og vassdrag

HENSYNSONER (PBL § 12-6)

SONE MED SÆRLIG ANGitte HENSYN

- Bevaring kulturmiljø

BÅNDLEGGINGSZONE

- Båndlegging etter lov om kulturminner

FARESONE

- Flomfare

- Høyspenningsanlegg (inkl Høyspentkabler)

STØYSONE

- Gul sone iht. T-1442

PUNKTSYMBOLER

- Stengning av avkjørsel
- Avkjørsel

REGULERINGSPLAN FOR

Vang sentrum

PlanID: 2017001

Saksbehandling jf. plan- og bygningslova	Dato	Saksnr.	Signatur
Kunngjøring av oppstart av arbeidet	14.03.2017		HBS
1. gongs handsaming i Hovudutval for utvikling.	12.09.2017	072/17	HBS
1. Offentleg høyring	25.09.2017		HBS
2. gongs handsaming i Hovudutval for utvikling.	27.11.2018		HBS
2. Offentleg høyring			
3. gongs handsaming i Hovudutval for utvikling.			
Vedtak i Kommunestyret	14.12.2018	068/18	HBS
	Plan utarbeidet av:	Sakshandsamar: HBS	
		Vang kommune	
		Dato: 14.12.2018	

Fremtidsverksted

Vang kommune

Oppsummering av digital workshop

[→ Trykk her for å se brettet](#)

Workshop oppsummert

Fremtidsverkstedet ble gjennomført for å gi Vang kommune et bedre grunnlag for å skrive et konkurransegrunnlag som svarer til reelle behov og ønsker i befolkningen. På workshopen var innbyggere, boligutviklere, lokalt næringsliv og kommunalt ansatte representert.

Utfallet av fremtidsverkstedet kan kort oppsummeres i tre behov; **Møteplasser, lokal handel og gjenbruk**.

Møteplasser

Det er behov for flere gode møteplasser og et mer definert sentrumsområde. I dag oppleves sentrum som ”dødt”, men innbyggerne ønsker å bidra til å snu dette. De vil at kommunen skal bli bedre på å støtte initiativer fra befolkningen og legge til rette for å aktiviteter og initiativer som skaper liv. De savner spesielt flere uformelle møteplasser på kveldstid og har mange tanker om hva sentrum kan romme bl.a. pizzeria, pub, galleri og en ordentlig kulturscene.

Lokal handel

Det kommer tydelig frem et ønske om et utsalgsted for lokalmat og andre lokale varer. I dag mangler Vang en plattform for å vise frem lokale spesialiteter og håndverk.

Gjenbruk

Flere av deltakerne trekker frem at det er vel så viktig å ruste opp og ta i bruk eksisterende bygg som å bygge nytt. De ønsker seg en helhetlig arkitektonisk ”rød tråd” som knytter sammen lokal kulturarv med nye bygg.

Punkter fra workshop ↓

Kritikk

Hva savner du i Vang kommune i dag?

Sentrale temaer på tvers

- Møteplasser
- Utsalg av lokal mat
- Opprusting av sentrum

Næring

- Et samlingspunkt der hyttefolk og lokale kan møtes
- Sentrum er “dødt”, vi savner noe å samles rundt som et bakeri, pub, galleri mm. og en ordentlig kulturscene

Boligutviklere

- Utsalgssted for lokal mat
- Opprusting av gammel byggmasse
- Savner frisør, bakeri, pizzeria, sjokolademakeri og Fulan (!)

Innbyggere

- Savner flere uformelle møteplasser på kveldstid
- Ønsker seg en intim koselig kafé og flere matbutikker

Kommune

- Møteplasser som gjør at folk ønsker å oppholde seg i sentrum f.eks. lønsbar, pub og kulturarena
- Mer handel med utsalg av lokal mat og andre varer

😊 **Positivitet**

Hva er det beste med Vang i dag?

👉 **Sentrale temaer på tvers**

- Friluftsliv og kulturlandskap
- Lokal mat
- Pågangsmot og mangfold

🌳 **Næring**

- Friluftsliv for alle; frisk luft, fjell og stjernehimmel
- Kopierer ikke andre, har troa på at det går på bygda
- God lokal mat
- Mange ulike folk

🏡 **Boligutviklere**

- Gamle hus med sjel
- Driftige folk som satser
- Kontorfellesskapet 1724 og Innovasjon
- Utsikten, naturen og fint kulturlandskap

😊 **Innbyggere**

- Naturen!
- Gode aktivitetstilbud som f.eks klatreveggen
- Mangfold og integrering

👉 **Kommune**

- En levende grend som har “hele pakka”
- Fine folk og god plass
- Fin byggeskikk, mye som er godt bevart
- Kontorfellesskapet 1724

Drømmen

Hvis alt var mulig, hva ville du/dere gjort?

Sentrale temaer på tvers

- Næringsklynge
- Lokalmatutsalg
- Bruke alle bygg

Næring

- Ser for seg et “tun-sentrums” med en stor kulturscene, galleri og pub
- Vang er Europas feteste badstu-bygd + båt på vangsmjøsa
- Stjernehimmel-bygda uten lysforurensning

Boligutviklere

- Kategorisk ja-kommune
- Bygde-Norges råeste bakeri og pizzeria i den gamle smia, næringsklynge på klokkarhaugen med lokal mat, pub og kreative nærlinger
- Arkitektonisk opprusting med rød tråd generelt
- E16 ut av sentrum men ikke over fjorden

Innbyggere

- Koselig kafe med pub på kvelden, lokal mathandel og en bra møteplass for ungdom
- Kongeveisenter!

Kommune

- Norges feteste lokalmatutsalg, trivelig strandområde med opplevelser og aktiviteter
- Alle bygninger satt i stand og i bruk

Virkeliggjøring

Hva kan vi gjøre i dag for å komme nærmere drømmen?

Sentrale temaer på tvers

- Involvering
- Ruste opp gamle bygg
- Definere “sentrum”

Næring

- Invitere til åpne møter regelmessige
- Ruste opp bygg i sentrum
- Kartlegge areal som kan sette rammer for sentrum

Boligutviklere

- Starte opprustingen av gamle bygg
- Videreutvikle strandstien
- Øke kapasitet på teknisk for å imøtekomme gode initiativ

Innbyggere

- Definere “sentrumsområde” nærmere
- Gunstige lån for næringsutvikling og boligbygging

Kommune

- Statussjekk på eksisterende bygg, hva skal til?
- Avklare behov og kartlegge evt. støtteordninger
- Revidere kommunale eiendommer

Kort og godt

Hva er det viktigste dere tar med videre fra dagen i dag?

Næring

“Tilgang på god mat og drikke”

“Kulturarena”

Boligutviklere

“Vi er mange som vil og ønsker å bidra til utvikling av et levende sentrum i Vang. Ja takk til flere økter som dette – som i neste runde kan følges opp av handling.”

“Minst like viktig å ruste opp – og se nye muligheter – i det som allerede finnes, som å nødvendigvis måtte bygge alt fra scratch.”

“Vi savner Fulan :‐)”

Innbyggere

“Møte gründere på en god måte”

“Flere gode møteplasser”

“Vang må bli ei STJERNEBYGD!”

“Bli det naturlige stedet å både bo og oppholde seg.”

“Lage en plan for hva vi vil og så BRUKE PENG også på sentrum.”

“Ta vare på initiativ”